

**ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БОДЛОГО,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ**

2020 оны 02 сарын 18 өдөр

Дугаар 49

Улаанбаатар хот

Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаар, түрээсийн зарим төлбөрийн хэмжээг тогтоох заавар, улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хувь хэмжээг шинэчлэн батлах тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 2, 28 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэх журам”-ын 11, 17 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Сангийн яамны 2020 оны 4-2/929 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн саналыг харгалзан “Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаар, түрээсийн зарим төлбөрийн хэмжээг тогтоох заавар”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Түрээсийн орлогоос улсын төсөвт төвлөрүүлэх хэмжээг нийт орлогын дүнгийн 40 /дөчин/ хувиар тогтоосугай.

3. Түрээслэгч-түрээслүүлэгчийн хооронд байгуулсан төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн гэрээний төлбөрийн хэмжээ нь батлагдсан доод хязгаараас багагүй байхаар хянан баталгаажуулахыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын дарга З.Мэндсайханд үүрэг болгосугай.

4. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2016 оны “Түрээсийн гэрээний үлгэрчилсэн загвар батлах тухай” 102 дугаар тогтоолын 2 дугаар заалт, “Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн жишиг үнэ батлах тухай” 119, 2018 оны “Тогтоолд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” 59 дүгээр тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

5. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж, түрээслүүлэгч нартай хагас жилээр болон жилийн эцэст тооцоо нийлж, түрээсийн орлогыг цаг хугацаанд нь улсын төсөвт төвлөрүүлж ажиллахыг Төрийн өмчийн бүртгэлийн хэлтэс, Захиргаа, удирдлагын албанд тус тус даалгасугай.

ДАРГА

З.МЭНДСАЙХАН

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН УДИРДЛАГА,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ХӨЛТСИЙН
ДАРГА

Ц.БАЯР-ЭРДЭНЭ

Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын
газрын 2020 оны 2 дугаар сарын 8-ны өдрийн
.....49.....дугаар тогтоолын хавсралт

Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн
түрээсийн төлбөрийн доод хязгаар,
түрээсийн зарим төлбөрийн хэмжээг тогтоох заавар

1.Төрийн өмчийн үл хөдлөх хөрөнгийг түрээслүүлэх төлбөрийн доод хязгаарыг түрээслэгчийн эрхэлж буй үйл ажиллагааны ангилал, салбарын чиглэл зэргийг харгалзан дараах байдлаар тогтооно:

№	Түрээслэгчийн эрхэлж буй үйл ажиллагааны ангилал, салбар, чиглэл, зориулалт	1 м.кв талбайн түрээсийн төлбөрийн доод жишиг үнэ (төгрөг)		
		Нийслэл Улаанбаатар	Аймгийн төв /Нийслэлийн Налайх, Багануур, Багахангай дүүрэг/	Сумын төвд
1.	Худалдаа, үйлчилгээ	15,000.00	7,000.00	3,000.00
2.	Албан тасалгаа	15,000.00	7,000.00	2,500.00
3.	Банк, санхүүгийн үйл ажиллагаа	15,000.00	7,000.00	3,000.00
4.	Цайны газар	10,000.00	6,000.00	2,500.00
5.	Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа	10,000.00	6,000,00	2,500.00
6.	Хүүхдийн боловсрол, музей, уран, гар урлалын чиглэл, спортын холбоо	9,000.00	5,000.00	2,000.00
7.	Барилгын туслах талбай, агуулах, гарааш, подвал, вестибаль /1-6 дахь хэсэгт зааснаас бусад зориулалтаар/	12,000.00	5,000.00	2,000.00
8.	Бусад	10,000.00	5,000,00	3,000.00

2.Түрээсийн төлбөрийн доод үнийг тодорхой шалтгаанаар бууруулан тогтоох асуудлыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар тавьж шийдвэрлүүлнэ.

3. Төрийн нууцад хамаарах болон төрийн тусгай хамгаалалтад байгаа төрийн өмчийн байр талбайн түрээсийн төлбөрийн доод үнийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар тухай бүр гэрээнд тусган тогтооно.

4.Төрийн өмчийн бүртгэлд байгаа барилга байгууламжид түрээслэгчийн санхүүжилтээр урсгал засвар хийх тохиолдолд түрээсийн төлбөрөөс суутган тооцох асуудлыг засвар хийхээс өмнө Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ.

5.Төрийн өмчийн байранд төсөвт байгууллага, албан газар байрлах тохиолдолд өрөө тасалгааны түрээсийн төлбөрийг улсын төсөвт тусгаснаар тооцно

6.Төрийн өмчийн байранд төсөвт байгууллага, албан газар ашиглалтын зардлаар байрлаж болно. Энэ тохиолдолд түрээсийн гэрээ байгуулахгүй. *(ашиглалтын гэрээ)*

7.Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй орон сууцыг хөлслөх тохиолдолд төлбөрийг тухайн хуулийн этгээд Иргэний хууль болон холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн тогтоож, гэрээ байгуулна.

8.Төрийн өөрийн өмчийн хөдлөх эд хөрөнгийг түрээслүүлэх, төлбөрийн хэмжээг 1 жилд байгуулах элэгдлийн хэмжээнээс багагүй байхаар тооцон эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа, ашиглалтын нөхцөл, түрээсийн зах зээлийн дундаж үнэ зэргийг харгалзан түрээслүүлэгч тогтоож, гэрээнд тусган Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар баталгаажуулна.

9.Төрийн өөрийн өмчийн байр талбайд түрээслэгчийн салган зөөвөрлөх боломжтой хөрөнгө (бэлэн мөнгөний автомат машин, ундааны машин, антен, тоног төхөөрөмж, кабель, зар сурталчилгаа гэх мэт)-ийг суурилуулах, байршуулах, байрлуулах төлбөрийн хэмжээг ижил төрлийн түрээсийн зах зээлийн үнийг харгалзан түрээслүүлэгч тогтоож, гэрээнд тусган Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар баталгаажуулна.

----- оОо -----

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БОДЛОГО,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

2020 оны 02 сарын 18 өдөр

Дугаар 50

Улаанбаатар хот

Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн
түрээсийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 2, 28 дугаар зүйлийн 2, 3, 5 дахь хэсэг, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалт, Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэх журам"-ын 10, 17 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн гэрээний үлгэрчилсэн загвар"-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. Дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын дарга З.Мэндсайханд үүрэг болгосугай:

2.1. Төрийн өмчит хуулийн этгээдээс тухайн хуулийн этгээдийн технологийн болон үндсэн үйл ажиллагаанаас бусад зориулалтаар төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг иргэн, хуулийн этгээдэд түрээслүүлэх талаар ирүүлсэн саналыг хянан үзэж, зөвшөөрөл өгч байх;

2.2. Түрээслүүлэгч хуулийн этгээд төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэхдээ үндсэн үйл ажиллагаанд нь харшлах үйл ажиллагаа явуулахгүй, түрээслэгчийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу ил тодоор сонгон шалгаруулж дүнг олон нийтэд мэдээлж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

2.3. Түрээслэгч-түрээслүүлэгчийн хооронд байгуулсан төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн гэрээг батлагдсан загварын дагуу баталгаажуулах, гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавьж ажиллах;

2.4. Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгөд зөвшөөрөлгүйгээр хөрөнгө оруулалт хийхийг хориглох, зайлшгүй шаардлагатай тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас зөвшөөрөл өгөх, зөвшөөрөлгүй хөрөнгө оруулалт, их засвар хийсэн тохиолдолд зардлыг төрөөс хариуцахгүй байх;

2.5. Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн гэрээг санхүүгийн жилээр байгуулж, түрээсийн төлбөрийн тооцоог түрээслүүлэгчтэй хагас жил тутам нийлж баталгаажуулах.

3. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2016 оны "Түрээсийн гэрээний үлгэрчилсэн загвар батлах тухай" 102, "Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай" 2018 оны 293 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцож, 2020 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

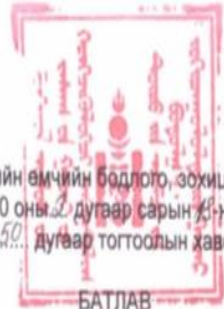
4. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн өмчийн бүртгэлийн хэлтэс, Захиргаа, удирдлагын албанд тус тус даалгасугай.

ДАРГА

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН УДИРДАГА,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

З.МЭНДСАЙХАН

Ц.БАЯР-ЭРДЭНЭ

Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2020 оны ... дугаар сарын ...-ны өдрийн ... дугаар тогтоолын хавсралт

БАТЛАВ

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА

ТӨРИЙН ӨӨРИЙН ӨМЧИЙН ЭД ХӨРӨНГИЙН ТҮРЭЭСИЙН ГЭРЭЭНИЙ ҮЛГЭРЧИЛСЭН ЗАГВАР

20... оны ... дугаар сарын ...-ны өдөр

Дугаар:

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас төрийн өөрийн өмчийн өмчлөгч, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар (цаашид "ТӨБЗГ" гэх), түүнийг төлөөлж тус газрын(албан хаагчийн албан тушаал, нэр) нөгөө талаас өмч эзэмшигч байгууллага(цаашид "түрээслүүлэгч" гэх), түүнийг төлөөлж тус байгууллагын(албан хаагчийн албан тушаал, нэр), нөгөө талаас (хуулийн этгээдийн нэр улсын бүртгэл, регистрийн дугаар, иргэний нэр, регистрийн дугаар, цаашид "түрээслэгч" гэх) нар (цаашид хамтад нь "талууд" гэх) дараах нөхцөлөөр харилцан тохиролцож, Иргэний хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг үндэслэн байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гэрээний зорилго: Түрээслүүлэгч төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгө (цаашид "түрээсэлсэн эд хөрөнгө" гэх)--ийгзориулалтаар (түрээсийн зориулалтыг түрээсэлсэн эд хөрөнгө бүрээр заах) түрээслэгчийн ашиглалтад шилжүүлэн өгөх, түрээслэгч нь уг гэрээнд дурдсан нөхцөлөөр түрээсийн төлбөр төлөх, талуудын эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, хариуцлагатай холбоотой харилцааг зохицуулна.

Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрыг төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг төлөөлж:

Түрээслэгчийг төлөөлж:

.....

.....

.....

2.5.Төрийн өмчийн барилга байгууламжид түрээслэгчийн санхүүжилтээр урсгал засвар хийх бол түрээсийн төлбөрөөс суутган тооцох асуудлаар засвар хийхээс өмнө Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас зөвшөөрөл авна.

2.6.Түрээслүүлэгч, түрээслэгч нар түрээсэлсэн эд хөрөнгийн ашиглалтын зардлыг хэмжигдэхүйц байлгах арга хэмжээ авна.

Гурав. Төлбөр тооцоо, барьцаа

3.1.Энэхүү гэрээний 1.2-т заасан түрээсэлсэн эд хөрөнгийн түрээсийн (НӨАТ багтаагүй) бөгөөд 1 м.кв талбайн 1 (нэгж хөрөнгийн) төлбөр нь
1(нэг) сарын түрээсийн төлбөр нь.....(тоогоор бичих).....(үсгээр бичих) төгрөг, нийт төлбөр нь.....
(тоогоор бичих).....
(үсгээр бичих) байна.

3.2.Түрээсийн төлбөр нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас тогтоосон төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаараас багагүй байна.

3.3.Түрээслэгч нь гэрээний үүргийн биелэлтийн баталгаа болгож 1 (нэг) сарын төлбөртэй тэнцэх хэмжээний буюу(тоогоор бичих)(үсгээр бичих) төгрөгийг барьцаа болгон түрээслүүлэгчийн түрээсийн төлбөр авах дансанд урьдчилан байршуулан энэхүү гэрээний хугацаанд байлгана.

3.4. Түрээслүүлэгч түрээсийн гэрээгээ цуцлах тухай 1 сараас доошгүй хугацааны өмнө мэдэгдсэн тохиолдолд барьцаа нь түрээсийн төлбөрт тооцогдоно. Хэрэв дээрх хугацаанд мэдэгдээгүй бол барьцаа улсын орлого болгоно.

3.5.Түрээслэгч нь түрээсийн 1 (нэг) сарын төлбөр болох нийт.....(тоогоор бичих).....
үсгээр бичих) төгрөгийг сарын 20-ны өдрийн дотор түрээслүүлэгчийн дансанд шилжүүлнэ.

Түрээсийн төлбөр төлөх: Банкны нэр:
Дансны нэр:
Дансны дугаар:
Мөнгөн дүн:

Түрээслүүлэгч болон түрээслэгч тал нь түрээсийн төлбөр төлөх хуваарийг харилцан тохиролцоно. Түрээсийн төлбөр төлөх хуваарь нь энэхүү түрээсийн гэрээний 2 дугаар хавсралт болно.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж

Түрээслэгчийг
төлөөлж

.....

.....

.....

2.5.Төрийн өмчийн барилга байгууламжид түрээслэгчийн санхүүжилтээр урсгал засвар хийх бол түрээсийн төлбөрөөс суутган тооцох асуудлаар засвар хийхээс өмнө Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас зөвшөөрөл авна.

2.6.Түрээслүүлэгч, түрээслэгч нар түрээсэлсэн эд хөрөнгийн ашиглалтын зардлыг хэмжигдэхүйц байлгах арга хэмжээ авна.

Гурав. Төлбөр тооцоо, барьцаа

3.1.Энэхүү гэрээний 1.2-т заасан түрээсэлсэн эд хөрөнгийн түрээсийн (НӨАТ багтаагүй) бөгөөд 1 м.кв талбайн 1 (нэг хөрөнгийн) төлбөр нь
1(нэг) сарын түрээсийн төлбөр нь.....(тоогоор бичих).....(үсгээр бичих) төгрөг, нийт төлбөр нь.....
(тоогоор бичих).....
(үсгээр бичих) байна.

3.2.Түрээсийн төлбөр нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас тогтоосон төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээсийн төлбөрийн доод хязгаараас багагүй байна.

3.3.Түрээслэгч нь гэрээний үүргийн биелэлтийн баталгаа болгож 1 (нэг) сарын төлбөртэй тэнцэх хэмжээний буюу(тоогоор бичих)(үсгээр бичих) төгрөгийг барьцаа болгон түрээслүүлэгчийн түрээсийн төлбөр авах дансанд урьдчилан байршуулан энэхүү гэрээний хугацаанд байлгана.

3.4. Түрээслүүлэгч түрээсийн гэрээгээ цуцлах тухай 1 сараас доошгүй хугацааны өмнө мэдэгдсэн тохиолдолд барьцаа нь түрээсийн төлбөрт тооцогдоно. Хэрэв дээрх хугацаанд мэдэгдээгүй бол барьцаа улсын орлого болгоно.

3.5.Түрээслэгч нь түрээсийн 1 (нэг) сарын төлбөр болох нийт.....(тоогоор бичих).....
үсгээр бичих) төгрөгийг сарын 20-ны өдрийн дотор түрээслүүлэгчийн дансанд шилжүүлнэ.

Түрээсийн төлбөр төлөх: Банкны нэр:

Дансны нэр:

Дансны дугаар:

Мөнгөн дүн:

Түрээслүүлэгч болон түрээслэгч тал нь түрээсийн төлбөр төлөх хуваарийг харилцан тохиролцоно. Түрээсийн төлбөр төлөх хуваарь нь энэхүү түрээсийн гэрээний 2 дугаар хавсралт болно.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж:

Түрээслэгчийг
төлөөлж:

.....

.....

.....

3.6.Түрээслүүлэгч нь түрээсийн төлбөрийн 40 (дөчин) хувь болох (тоогоор бичих).....(үсгээр бичих) төгрөгийг төлбөр орсноос хойш ажлын 5 өдрийн дотор улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлнэ.

Түрээсийн орлого төвлөрүүлэх: Банкны нэр: Төрийн сан,
Дансны нэр: Төрийн өмчийн түрээсийн,
Дансны дугаар: 1009 0000 0703,
Мөнгөн дүн:

3.7.Улсын төсвийн түрээсийн орлогын дансанд зөвхөн түрээслүүлэгчээс түрээсийн төлбөрийг шилжүүлнэ.

3.8.Түрээсийн төлбөр нь түрээсэлсэн эд хөрөнгийг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу ашигласны төлөө түрээслэгчээс төлж буй төлбөр болно. Түрээсийн төлбөрт түрээсэлсэн эд хөрөнгийн ашиглалт (цахилгаан, дулаан, уур, цэвэр, бохир ус, интернэт, телефон утас, кабелийн суваг, хог хаягдал, цэвэрлэгээ, засвар үйлчилгээ, бусад)-ын төлбөр хамаарахгүй.

Дөрөв. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын эрх, үүрэг

Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.1. Түрээсийн гэрээг хянан батлах, шаардлагатай тохиолдолд гэрээг нэг талын санаачилгаар, гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө цуцлах;

4.2.Түрээсэлсэн эд хөрөнгийн эзэмшил, ашиглалт, түрээсийн төлбөр төлөлт, түрээсийн гэрээний биелэлтэд хяналт тавих;

4.3.Барилгын бүтээц, хийц, төлөвлөлтийг зохих зөвшөөрөлгүй өөрчилсөн, эвдэлсэн, гэмтээсэн тохиолдолд барилгыг хэвийн байдалд нь оруулах, учирсан хохирлыг арилгахыг түрээслэгчээс шаардах;

4.4.Түрээслүүлэгч, түрээслэгчийн гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавих;

4.5.Түрээслүүлэгчийн түрээслүүлж буй байр талбайд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар нь хяналтын хэмжилт хийж баталгаажуулан зөрүүтэй тохиолдолд түрээслүүлэгчид холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэх эрхтэй;

4.6.Энэхүү гэрээнд заасан хугацаанд түрээслүүлэгч түрээсийн төлбөрийн нийт дүнгийн 40 хувийг улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих;

4.7.Түрээслэгчээс бусдад учруулсан хохирлыг хариуцахгүй;

4.8.Түрээслэгчийн энэхүү гэрээний 2.6-д заасны дагуу хийсэн засварын зардлыг хариуцахгүй;

4.9.Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүрэг.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж:

Түрээслэгчийг
төлөөлж:

.....

.....

.....

Тав. Түрээслүүлэгчийн эрх, үүрэг

5.1.Түрээслүүлэгч эд хөрөнгийн ашиглалт, хамгаалалтыг хариуцах, түрээсийн төлбөр, ашиглалтын зардал төлөх болон гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт тавьж, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгуулах эрхтэй.

5.2.Түрээсийн төлбөрийг гэрээнд заасан хуваарийн дагуу төлөөгүй бол барьцаа хөрөнгийг түрээсийн төлбөрт суутган тооцож, түрээсийн байр талбайг чөлөөлөх арга хэмжээ авах, хөрөнгийг буцаан хүлээж авах, энэхүү гэрээний 5.3 дахь хэсэгт заасан алданги ногдуулж, төлүүлнэ.

5.3.Түрээслэгч нь энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн буюу зохих ёсоор биелүүлээгүй нөхцөлд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувьтай тэнцэх хэмжээний алданги тооцож, түрээслэгчээс нэхэмжилнэ. Хэрэв алданги тооцсон тохиолдолд улсын төвлөрсөн төсөвт 40 хувийг төвлөрүүлнэ. Алдангийн орлогын 40 хувийг улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлнэ.

5.4.Түрээслэгчээс 1 сарын түрээсийн төлбөртэй тэнцэх хэмжээний барьцаа болгож тухайн түрээсийн төлбөрийн дансанд авна.

5.5.Энэхүү гэрээний аль нэг заалтыг түрээслэгч нь зөрчсөн тохиолдолд барьцаа төлбөрийг буцаан олгохгүй бөгөөд түрээсийн төлбөрт тооцно. Мөн гэрээний хугацаа дуусахад түрээсийн гэрээний биелэлтийг дүгнэж сунгуулах эсхүл цуцлах хүсэлтийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт хүргүүлнэ.

5.6.Түрээслэгчид түрээсэлсэн эд хөрөнгийг нэг бүрчлэн хүлээлгэн өгч, энэхүү гэрээний 2.2-т заасны дагуу актад бүрэн тусгах үүрэгтэй.

5.7.Түрээслэгч иргэн, хуулийн этгээд нь энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн буюу зохих ёсоор биелүүлээгүй бол гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцалж, учирсан хохирлыг нэхэмжлэх эрхтэй. Энэ талаар Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ажлын 3 хоногийн дотор мэдэгдэх үүрэгтэй.

5.8.Түрээслэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ 2 буюу түүнээс дээш удаа зөрчсөн тохиолдолд түрээсийн гэрээг цуцлах саналаа Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт хүргүүлнэ.

5.9.Түрээслэгчээс түрээсэлсэн эд хөрөнгийн ашиглалтыг сайжруулах талаар тавьсан барилгын үндсэн бүтээц, хийц, төлөвлөлтөд өөрчлөлт оруулах, их болон урсгал засвар хийхээс бусад саналыг судлан үзэж, ажлын 3 (гурав) өдрийн дотор хариу өгнө.

5.10.Түрээсэлсэн эд хөрөнгөд түрээслэгчээс үл хамаарах шалтгаанаар осол, гэмтэл гарвал түүний үр дагаврыг арилгах арга хэмжээг яаралтай авна. Энэ тухай Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ажлын 3 (гурав) хоногийн дотор мэдэгдэнэ.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж:

Түрээслэгчийг
төлөөлж:

.....

.....

.....

5.11. Эрх бүхий байгууллагаас түрээсэлсэн эд хөрөнгийн өмчлөх, эзэмших эрхийг шилжүүлэх, хувьчлах шийдвэр гарсан тохиолдолд энэ тухай түрээслэгчид ажлын 5 (таван) өдрийн дотор албан ёсоор мэдэгдэнэ. Ийнхүү шийдвэрийг мэдэгдсэнээс хойш 30 хоногийн дараа түрээсийн гэрээг нэг талын санаачилгаар цуцална.

5.12. Түрээсийн төлбөрийн зохих хувийг энэхүү гэрээнд заасны дагуу улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх үүрэгтэй.

5.13. Түрээслэгчийн энэхүү гэрээний 2.6-д заасны дагуу хийсэн засварын зардлыг хариуцах үүрэг хүлээхгүй;

5.14. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын зөвшөөрлөөр түрээсийн гэрээг цуцлах;

5.15. Түрээсийн төлбөрөөс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогод хагас жил болон жилийн эцсээр Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газартай тооцоо нийлж байх;

5.16. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүрэг.

Зургаа. Түрээслэгчийн эрх, үүрэг

6.1. Түрээсэлсэн эд хөрөнгөд засвар хийх саналаа энэхүү гэрээнд заасны дагуу тавьж шийдвэрлүүлэх.

6.2. Түрээсэлсэн эд хөрөнгийг энэхүү гэрээний 2.2-т заасны дагуу актаар хүлээн авах үүрэгтэй. Ийнхүү хүлээн авахдаа түрээслүүлэгчийн төлөөлөлтэй хамтран талбайн хэмжилт хийнэ.

6.3. Түрээсэлсэн эд хөрөнгийг энэхүү гэрээнд заасан зориулалтын дагуу ашиглах үүрэгтэй

6.4. Түрээсэлсэн эд хөрөнгөд урсгал засварыг өөрийн зардлаар хийж болно. Урсгал засвар гэдэгт барилгын их засвар хооронд барилга ашиглалтыг сайжруулахаар хийгдэж буй засварыг ойлгоно. Урсгал засварын зардлыг түрээсийн төлбөрт суутган тооцохгүй.

6.5. Түрээсэлсэн эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хариуцах үүрэгтэй.

6.6. Түрээслэгчийн буруутай үйл ажиллагаанаас түрээсэлсэн эд хөрөнгөд учирсан гэмтэл, эвдрэл, хохирлыг бүрэн хариуцаж, өөрийн хөрөнгөөр барагдуулах;

6.7. Энэхүү гэрээнд заасны дагуу зохих зөвшөөрөл аваагүй хийсэн засварын зардлыг гэрээ хэрэгжих хугацаанд болон гэрээ цуцалсны дараа буцаан авах болон шаардах эрхээ алдана.

6.8. Түрээсийн төлбөр болон ашиглалтын зардлыг энэхүү гэрээнд заасны дагуу төлөх үүрэгтэй.

6.9. Түрээсэлсэн эд хөрөнгийг дамжуулан түрээслэх, барьцаалах, бусдад шилжүүлэх, баталгаа гаргахыг хориглоно.

6.10. Түрээсийн хугацаа дуусгавар болоход түрээсэлсэн эд хөрөнгийг түүнээс салгаж үл болох хөрөнгө оруулалт, засварын хамт түрээслүүлэгчид актаар хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж

Түрээслэгчийг
төлөөлж

.....

.....

.....

6.11.Түрээсэлсэн эд хөрөнгөд хийсэн урсгал засвар, үйлчилгээний тайланг түрээслүүлэгчид тухай бүр гаргаж өгөх үүрэгтэй

6.12.Түрээслэгч нь гэрээний үүргийн биелэлтийн баталгаа болгож 1 сарын түрээсийн төлбөртэй тэнцэх хэмжээний төлбөрийг барьцаа болгож, түрээсийн гэрээний хугацаанд түрээслүүлэгчийн түрээсийн төлбөр авах дансанд байршуулах үүрэгтэй.

6.13.Түрээсийн хугацаа дуусгавар болоход өөрийн хөрөнгөөр авсан эд хогшил, тоног төхөөрөмжийг түрээслүүлэгчийн байр, эд хөрөнгийг сэвтээхгүй, гэмтээхгүй нөхцөлд буцаан авч болно. Түрээсэлсэн байрны үндсэн хийцийг өөрчлөхгүй, хаалга, цахилгаан, сантехник, цонх шал зэрэг барилгын иж бүрдлийг салган авахыг хориглоно.

6.14.Түрээсийн хугацаа дуусахаас өмнө гэрээг түрээслэгчийн санаачилгаар цуцалсан нөхцөлд барьцаа болон түрээсийн төлбөрийг шаардах эрхээ алдана.

6.15.Түрээслэгч нь энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн буюу зохих ёсоор биелүүлээгүй нөхцөлд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувьтай тэнцэх хэмжээний алданги төлнө.

6.16.Түрээслэгч төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгөд зөвшөөрөлгүйгээр хөрөнгө оруулалт хийхийг хориглоно, зайлшгүй шаардлагатай тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас зөвшөөрөл авах бөгөөд зөвшөөрөлгүй хөрөнгө оруулалт, их засвар хийсэн тохиолдолд зардлыг төрөөс нэхэмжлэхгүй.

6.17.Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүрэг.

Долоо. Талуудын хариуцлага

7.1.Энэ гэрээнд заасан нөхцөлийг зөрчсөн тал түүнээс болж нөгөө талд, бусдад учирсан бүх хохирол, алдагдлыг үл маргалдах журмаар төлнө.

7.2.Талууд гэрээний үүргийн биелэлтийн хүрээнд харилцан хариуцлага хүлээх бөгөөд нэг тал нь үүргээ биелүүлээгүй бол биелүүлээгүй үүргийн хэмжээгээр хариуцлага хүлээнэ.

Найм. Маргаан шийдвэрлэх

8.1.Гэрээг тайлбарлах болон түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон аливаа маргааныг талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэхийг эрхэмлэнэ.

8.2.Талууд харилцан тохиролцоонд хүрэх боломжгүй тохиолдолд Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж

Түрээслэгчийг
төлөөлж.

.....

.....

.....

Ес. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл

9.1.Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний үйлчлэх хугацааг тухайн нөхцөлийг арилах хүртэл хойшлуулж болно.

9.2.Энэхүү гэрээний үүргийн биелэлтэд саад болох нөхцөл байдал үүссэн болон дууссан тухайг талууд харилцан бичгээр мэдэгдэнэ.

9.3.Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан нотлох баримт нь гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл байсан, мөн түүний үргэлжилсэн хугацааны нотолгоо болно.

Арав. Гэрээг дүгнэх, сунгах цуцлах болон нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

10.1.Түрээслүүлэгч гэрээний үүргийн биелэлтийг дүгнэж энэхүү гэрээний 1 дүгээр зүйлийн 1.5 дахь хэсэгт заасны дагуу түрээсийн гэрээг нэг хүртэл жилээр 2 удаа сунгаж болно.

10.2.Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас түрээсийн гэрээг дараах тохиолдолд нэг талын санаачилгаар, түрээсийн гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө цуцалж болно:

10.2.1.Түрээслэгч барилгын үндсэн бүтээц, хийц, төлөвлөлтийг зохих зөвшөөрөлгүйгээр өөрчилсөн, эвдэлсэн, гэмтээсэн;

10.2.2.Түрээслэгч түрээсэлсэн эд хөрөнгийг дамжуулан түрээсэлсэн, бусдад барьцаалсан, шилжүүлсэн, баталгаа гаргасан, дутагдуулсан, шамшигдуулсан;

10.2.3.Эрх бүхий байгууллагаас түрээсэлсэн эд хөрөнгийг шилжүүлэх, худалдах, хувьчлахаар шийдвэрлэсэн;

10.2.4.Түрээслэгч дампуурсан, төлбөрийн чадваргүй болсон нь тогтоогдсон; Энэ тохиолдолд түрээсийн барьцааг түрээсийн төлбөрт тооцож суутгана.

10.2.5.Түрээсэлсэн эд хөрөнгийг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж ашиглаагүй, түрээслүүлэгчийн тавьсан шаардлагыг үндэслэлгүйгээр 2 буюу түүнээс дээш удаа биелүүлээгүй;

10.2.6.Түрээсийн төлбөрийг 30 (гуч) хоногоос илүү хугацаа хожимдуулан төлсөн.

10.3.Түрээслэгчийн санаачилгаар түрээсийн гэрээг хугацаа дуусахаас өмнө цуцалж болно. Энэ тохиолдолд түрээсийн барьцаа, түрээсийн төлбөрийг түрээслэгчид олгохгүй болно.

10.4.Түрээслэгч энэхүү гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах тухай саналаа түрээслүүлэгчид 30 хоногийн өмнө бичгээр мэдэгдэнэ.

10.5.Гэрээг цуцлах саналаа нөгөө талдаа заавал бичгээр мэдэгдэнэ.

10.6.Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр энэхүү гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлтийг зөвхөн бичгээр оруулна.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж

Түрээслэгчийг
төлөөлж

.....

.....

.....

Ес. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл

9.1.Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний үйлчлэх хугацааг тухайн нөхцөлийг арилах хүртэл хойшлуулж болно.

9.2.Энэхүү гэрээний үүргийн биелэлтэд саад болох нөхцөл байдал үүссэн болон дууссан тухайг талууд харилцан бичгээр мэдэгдэнэ.

9.3.Эрх бүхий байгууллагаас гаргасан нотлох баримт нь гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйл байсан, мөн түүний үргэлжилсэн хугацааны нотолгоо болно.

Арав. Гэрээг дүгнэх, сунгах цуцлах болон нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

10.1.Түрээслүүлэгч гэрээний үүргийн биелэлтийг дүгнэж энэхүү гэрээний 1 дүгээр зүйлийн 1.5 дахь хэсэгт заасны дагуу түрээсийн гэрээг нэг хүртэл жилээр 2 удаа сунгаж болно.

10.2.Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраас түрээсийн гэрээг дараах тохиолдолд нэг талын санаачилгаар, түрээсийн гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө цуцалж болно:

10.2.1.Түрээслэгч барилгын үндсэн бүтээц, хийц, төлөвлөлтийг зохих зөвшөөрөлгүйгээр өөрчилсөн, эвдэлсэн, гэмтээсэн;

10.2.2.Түрээслэгч түрээсэлсэн эд хөрөнгийг дамжуулан түрээсэлсэн, бусдад барьцаалсан, шилжүүлсэн, баталгаа гаргасан, дутагдуулсан, шамшигдуулсан;

10.2.3.Эрх бүхий байгууллагаас түрээсэлсэн эд хөрөнгийг шилжүүлэх, худалдах, хувьчлахаар шийдвэрлэсэн;

10.2.4.Түрээслэгч дампуурсан, төлбөрийн чадваргүй болсон нь тогтоогдсон; Энэ тохиолдолд түрээсийн барьцааг түрээсийн төлбөрт тооцож суутгана.

10.2.5.Түрээсэлсэн эд хөрөнгийг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж ашиглаагүй, түрээслүүлэгчийн тавьсан шаардлагыг үндэслэлгүйгээр 2 буюу түүнээс дээш удаа биелүүлээгүй;

10.2.6.Түрээсийн төлбөрийг 30 (гуч) хоногоос илүү хугацаа хожимдуулан төлсөн.

10.3.Түрээслэгчийн санаачилгаар түрээсийн гэрээг хугацаа дуусахаас өмнө цуцалж болно. Энэ тохиолдолд түрээсийн барьцаа, түрээсийн төлбөрийг түрээслэгчид олгохгүй болно.

10.4.Түрээслэгч энэхүү гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцлах тухай саналаа түрээслүүлэгчид 30 хоногийн өмнө бичгээр мэдэгдэнэ.

10.5.Гэрээг цуцлах саналаа нөгөө талдаа заавал бичгээр мэдэгдэнэ.

10.6.Талууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр энэхүү гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлтийг зөвхөн бичгээр оруулна.

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж:

Түрээслэгчийг
төлөөлж:

.....

.....

.....

10.7. Энэхүү гэрээний нэмэлт, өөрчлөлт нь тус гэрээний салшгүй хэсэг байх бөгөөд нэмэлт, өөрчлөлтийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар батлуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

10.8. Гэрээний нөхцөлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахыг санаачилсан тал нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдэнэ. Нөгөө тал нь саналыг зөвшөөрсөн эсэх тухай хариуг ажлын 10 өдрийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.

Арван нэг. Бусад

11.1. Талууд гэрээнд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болох бөгөөд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлснээр дуусгавар болно.

11.2. Гэрээ нь 2 хавсралт, холбогдох бичиг баримтын хамт нийт (.....) хуудас бөгөөд Монгол хэл дээр 3 (гурав) хувь үйлдэж, талууд тус бүр 1 (нэг) хувийг хадгална. Гэрээний эх хувь нь хууль зүйн адил хүчинтэй байна.

11.3. Талууд гэрээнд тусгагдаагүй асуудлыг шийдвэрлэхдээ Монгол Улсын Иргэний хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг мөрдөнө.

11.4. Бичгээр гаргасан зөвшөөрөлгүйгээр аль нэг тал нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бусад этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.

11.5. Энэхүү түрээсийн гэрээнд түрээслсэн эд хөрөнгийн фото зураг, түрээсийн барьцаа төлсөн баримт, тооцоо нийлсэн баримт, түрээслэгч иргэн бол иргэний үнэмлэхийн хуулбарыг тус тус хавсаргана.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Төрийн өмчийн бодлого,
зохицуулалтын газрыг
төлөөлж:

Түрээслүүлэгчийг
төлөөлж:

Түрээслэгчийг
төлөөлж:

.....

(хэлтсийн дарга,
мэргэжилтэн)

(хуулийн этгээдийн
дарга, нягтлан бодогч)

(байгууллага /иргэн/-ын
нэр, гарын үсэг)

Утас:.....
Мэйл хаяг:.....

Утас:
Мэйл хаяг:

Утас:
Мэйл хаяг:

Түрээсийн гэрээний 1 дүгээр хавсралт

ТҮРЭЭСЭЛСЭН ЭД ХӨРӨНГӨ ХҮЛЭЭЛЦСЭН АКТ

20... оны дугаар сарын-ны өдөр

Д/д	Түрээсэлсэн эд хөрөнгийн нэр	Тоо, талбайн хэмжээ (ширхэг, м.кв)	Ашиглалтад орсон он	Балансын үнэ (төгрөг)	Өнгө үзэмж	Чанар байдал	Зориулалт	Тайлбар
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

Энэхүү актад түрээсэлсэн эд хөрөнгө бүрийн 4 талаас авсан өнгөт фото зургийг хавсаргана.

Эд хөрөнгө хүлээлгэн өгсөн түрээслүүлэгч:

.....

 (байгууллага, албан хаагчийн нэр, гарын үсэг)

Эд хөрөнгө хүлээн авсан түрээслэгч:

.....

 (байгууллага, албан хаагч /иргэн/-ийн нэр, гарын үсэг)

Түрээсийн гэрээний 2 дугаар хавсралт

ТҮРЭЭСИЙН ТӨЛБӨР ТӨЛӨХ ХУВААРЬ

20.... оны дугаар сарын-ны өдөр

Д/д	Түрээсэлсэн эд хөрөнгийн нэр	Тоо, талбайн хэмжээ (ширхэг, м.кв)	Нэг сарын түрээсийн төлбөрийн хэмжээ (төгрөг)	Түрээсийн төлбөр төлөх огноо	Төлсөн дүн (төгрөг)	Биелэлт
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
НИЙТ ДҮН						
Улсын төсөвт төвлөрүүлэх дүн						

Түрээслүүлэгчийг төлөөлж:

.....
.....
(байгууллага, албан хаагчийн
нэр, гарын үсэг)

Түрээслэгчийг төлөөлж:

.....
.....
(байгууллага, албан хаагч /эсхүл
иргэн/-ийн нэр, гарын үсэг)

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БОДЛОГО,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

2020 оны 02 сарын 13 өдөр

Дугаар 51

Улаанбаатар хот

Сонгон шалгаруулалтын жишиг баримт
бичиг батлах тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэх журам"-ын 1.10 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээслэгчийг сонгох "Сонгон шалгаруулалтын жишиг баримт бичиг"-ийг хавсралтаар баталсугай.

2. "Сонгон шалгаруулалтын жишиг баримт бичиг"-ийг төрийн өмчийн эд хөрөнгийг түрээслүүлэх үйл ажиллагаанд ашиглахыг төсөвт байгууллага, төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн дарга, захирал нарт зөвлөсүгэй.

3. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын "Төрийн өөрийн өмчийн эд түрээслэгчийг сонгон шалгаруулах тухай" 2017 оны 53, "Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай" 2017 оны 268 дугаар тогтоолыг тус тус хүчингүй болсонд тооцож, 2020 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

4. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн өмчийн бүртгэлийн хэлтэст даалгасугай.

ДАРГА

ТӨРИЙН ӨМЧИЙН УДИРДЛАГА,
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

З.МЭНДСАЙХАН

Ц.БАЯР-ЭРДЭНЭ

Түрээслэгчийг сонгон шалгаруулах зааврын талаарх товч мэдээлэл	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>/шаардлагатай мэдээллийг тусгах/</p>
Оролцогчдын бүрдүүлж ирүүлэх материал	<ul style="list-style-type: none"> • Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ (иргэний хувьд цахим үнэмлэх), эрх бүхий байгууллагаас олгосон үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн тус тус нотариатаар баталгаажуулсан хуулбар; • Үйл ажиллагааны танилцуулга, ажлын туршлагын талаарх мэдээлэл (өмнө нь хийж гүйцэтгэсэн ижил төстэй ажлын гэрээний хуулбар); • Санхүүгийн чадварыг нотлох баримт (иргэн бол харилцагч банкны тодорхойлолт /зээл/, сүүлийн 1 жилийн дансны хуулга, хуулийн этгээд бол сүүлийн 2 жилийн аудитлагдсан тайлан, татвар, нийгмийн даатгалын тодорхойлолт) ; • Ажиллах хүчний мэдээлэл, мэргэжлийн диплом, үнэмлэх, нийгмийн даатгалын дэвтрийг нотариатаар баталгаажуулсан хуулбар; • Шаардлагатай тохиолдолд худалдаа үйлчилгээ, нийтийн хоолны чиглэлийн технологийн баримт бичиг; • Талбай болон үндсэн хөрөнгө түрээслэх үнийн санал. <p>.....</p> <p>/Түрээслүүлэх эд хөрөнгийн нөхцөл байдал, онцлогоос хамааран түрээслүүлэгч нь нэмэлт материал шаардаж болох бөгөөд зард заавал тусгах/</p>

Түрээслүүлэх хөрөнгийн талаар мэдээлэл авах

Түрээслүүлэх хөрөнгийг өмч эзэмшигч байгууллага дээр очиж үзэж болох бөгөөд сонгон шалгаруулалтын заавар, бүртгэх хугацаа, хөрөнгийн талаарх мэдээллийг утсаар болон цахим хуудаснаас авна уу.

Хаяг:

Холбогдох албан тушаалтан:

Утасны дугаар:

2. Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах, нээх, дүгнэх аргачлал

2.1. Сонгон шалгаруулалтын материал ирүүлэх:

2.1.1. Оролцогч нь сонгон шалгаруулалтын материалыг тогтоосон хугацаанд, бүрэн бүрдүүлж битүүмжлэн ирүүлнэ. Бүрдүүлсэн материалын жагсаалтыг дугуйны гадна талд бичсэн байна.

- 2.1.2. Оролцогч нь зард заасан хугацаанд материалаа өөрийн биеэр эсхүл итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр дамжуулан түрээслүүлэгчийн бичиг хэргийн ажилтанд хүлээлгэн өгнө.
- 2.1.3. Оролцогч нь сонгон шалгаруулалтыг нээхээс өмнө татгалзах саналаа ирүүлж болно.
- 2.1.4. Сонгон шалгаруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотой гомдлыг сонгон шалгаруулалт зохион байгуулснаас хойш ажлын 3 хоногийн дотор тухайн байгууллагад гаргана.
- 2.1.5. Сонгон шалгаруулалтад ирүүлсэн материалын үнэн зөвийг оролцогч бүрэн хариуцна.

2.2. Сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах, нээх:

- 2.2.1. Түрээслүүлэгчийн бичиг хэргийн ажилтан сонгон шалгаруулалтын зард заасан хугацаанд ирүүлсэн материалыг бүртгэж, хүлээн авна. Бичиг хэргийн ажилтан битүүмжлээгүй, хугацаа хоцорсон материалыг хүлээн авахаас татгалзана.
- 2.2.2. Бичиг хэргийн ажилтан сонгон шалгаруулалтын материалыг бүртгэлийн хамт ажлын хэсгийн нарийн бичигт тэмдэглэл үйлдэн хүлээлгэн өгнө.
- 2.2.3. Ажлын хэсэг нь сонгон шалгаруулалтын материалыг нээж, бүрдлийг шалган Нээлтийн тэмдэглэл үйлдэнэ
- 2.2.4. Сонгон шалгаруулалтын материалын бүрдэл дутуу тохиолдолд оролцогчийг үл маргах журмаар хасна.

2.3. Сонгон шалгаруулалтын материалыг дүгнэх:

- 2.3.1. Ажлын хэсэг хуралдах бүр тэмдэглэлийг дэлгэрэнгүй хөтөлж зохих ёсоор баталгаажуулна.
- 2.3.2. Ажлын хэсгийн гишүүн бүр сонгон шалгаруулалтын материалтай бүрэн танилцсаны үндсэн дээр энэхүү зааврын дагуу дүгнэнэ.
- 2.3.3. Материалыг бүрэн ирүүлсэн, тавигдах шаардлагыг хангасан, ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлгээний нийлбэрээр оролцогчийг шалгаруулж, төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээслэгчээр сонгон шалгаруулна.
- 2.3.4. Ажлын хэсгийн нарийн бичиг хурлын тэмдэглэл хөтөлж баталгаажуулах, гишүүдийн онооны хуудсыг нэгтгэх, оролцогчдын материалыг хадгалах, зохих заавар журмын дагуу архивд шилжүүлэх ажлыг хариуцан гүйцэтгэнэ.
- 2.3.5. Сонгон шалгаруулалтын ажлын хэсэг материал нээснээс хойш ажлын 10 (арван) өдрийн дотор энэхүү зааварт заасны дагуу дүгнэсэн байна.
- 2.3.6. Сонгон шалгаруулалтын ажлын хэсэг шалгарсан оролцогчид мэдэгдэл, бусад оролцогчид үндэслэл бүхий хариу хүргүүлнэ.
- 2.3.7. Мэдэгдэл хүргүүлснээс хойш ажлын 5 (таван) өдрийн дараа сонгон шалгаруулалтын тайлан (оролцогчдын материал, гишүүдийн үнэлгээний хуудас, хурлын тэмдэглэл, мэдэгдэл, үндэслэл бүхий хариу бичиг)-г иж бүрдэл болгон бэлтгэнэ
- 2.3.8. Ажлын хэсэг нь түрээсийн гэрээг байгуулах гэрээний төслийг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт хүргүүлнэ.

3. Сонгон шалгаруулалтын материалыг дүгнэх үнэлгээний хуудас

.. оны ... сарын өдөр

Улаанбаатар хот

Д/д	Сонгон шалгаруулал-тад оролцогчийн нэр	Үнэлгээ /Шалгуур үзүүлэлтээр нийт 100 оноо/					Нийт оноо /100 оноон оос/
		Материалын бүрдэл /15 оноо/	Туршлага /15 оноо/	Ажиллах хүчний чадвар /20 оноо/	Санхүүгийн чадвар /25 оноо/	Төрийн өмчийн эд хөрөнгө түрээслэх үнийн санал /25 оноо/	
1							
2							

Жич:

- Оролцогчийн эрхлэх үйл ажиллагаа нь түрээслүүлэх эд хөрөнгийн зориулалтад нийцсэн байх;
- Түрээслэгчийн сонгон шалгаруулалтад оролцогчдын бүрдүүлбэл зохих материалыг хангасан оролцогчийн материалыг дүгнэнэ.
- Үнийн саналыг хувилж бодох аргачлалаар бодох бөгөөд 1 м.кв байр талбай түрээслэх хамгийн өндөр үнийн санал ирүүлсэн оролцогчид 25 оноо өгнө.

Дүгнэсэн: Ажлын хэсгийн /...../

4. Сонгон шалгаруулалтыг хүчингүйд тооцох

Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгийн түрээслэгчийн сонгон шалгаруулалтыг дараах нөхцөлд хүчингүйд тооцно.

- 4.1. Түрээслэгчийн сонгон шалгаруулалтыг холбогдох маягтын дагуу зарлаагүй.
- 4.2. Ажлын хэсэг материал нээснээс хойш ажлын 10 (арван) өдрийн дотор үнэлгээг хийгээгүй.
- 4.3. Ажлын хэсгийн гишүүд нь түрээслэгчийн сонгон шалгаруулалтад оролцож буй иргэн, хуулийн этгээдэд давуу байдал үүсгэсэн нь тодорхой болсон, сонгон шалгаруулалтыг дүгнэх маягтын дагуу үнэлгээг хийгээгүй.
- 4.4. Сонгон шалгаруулалтыг хүчингүйд тооцох эсэх асуудлыг тухайн түрээслүүлэгч байгууллага шийдвэрлэнэ.

----- оОо -----

Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын дарга,
“Алтанбулаг” чөлөөт бүс, “Замын-Үүд” чөлөөт бүс,
“Цагааннуур” чөлөөт бүсийн захирагчийн хамтарсан
.....тоот тушаал захирамжийн
1 дүгээр хавсралт

ЧӨЛӨӨТ БҮСЭД ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД БОЛОН ЭД ХӨРӨНГИЙН ЭРХИЙГ УЛСЫН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭХ ТУСГАЙ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1 Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай, Эд хөрөнгө өмчлөх эрх, түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн дагуу чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээд болонэд хөрөнгийн эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэж Чөлөөт бүсийн гэрчилгээ /цаашид бүртгэлийн гэрчилгээ гэх/ олгох, бүртгэхээс татгалзах, бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах, бүртгэлээс хасахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад энэхүү журмын зорилго оршино.

Хоёр. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийг бүртгэх

2.1 Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлтэй хуулийн этгээд чөлөөт бүсийн бүртгэлийн гэрчилгээ авахын тулд Захирагчийн ажлын албанд дараах бичиг баримтыг бүрдүүлж өгнө. Үүнд :

2.1.1. Баталсан маягтын дагуу гаргасан өргөдөл

2.1.2. Үүсгэн байгуулагчийн баримт бичгийн хуулбар

2.1.3. Бүртгэлийн хураамж төлсөн баримт

2.1.4. Улсын бүртгэлийн ерөнхий газраас олгосон хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт

2.1.5 Шаардлагатай тохиолдолд итгэмжлэл

2.1.6. Хамтран ажиллах гэрээ /Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12-ын 4 дэх заалтад хамаарах хуулийн этгээд/

2.2. Чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албан өргөдлийг хүлээн авч ажлын 5 хоногийн хугацаанд хянаж хуульд заасан шаардлага хангасан бол бүртгэлийн гэрчилгээ олгоно.

2.3 Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах хуулийн этгээдийг бүртгэхдээ чөлөөт бүсийн бүртгэлийн жагсаалт үйлдээж хувийн хэрэг хөтөлж албан ёсоор вэб хуудсанд байршуулна.

2.4 Чөлөөт бүсэд бүртгэгдсэн хуулийн этгээд нь бусад байгууллагатай гэрээний үндсэн дээр хамтран ажиллаж болно. Энэхүү гэрээ нь ЗАА-тай байгуулсан хөрөнгө оруулалтын гэрээнд заасан үйлдвэрлэл үйлчилгээний хэлбэр, үйл ажиллагааны чиглэлд нийцсэн байна.

Чөлөөт бүсэд бүртгэгдсэн хуулийн этгээдийн бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах

2.5 хуулийн этгээд нь гэрээ дүрэмд орсон өөрчлөлтийг гэрээ дүрэмд орсон өөрчлөлтийг чөлөөт бүситйн ЗАА-нд ажлын 5 хоногын дотор хөрөнгө оруулалтын гэрээ болон гэрчилгээнд холбогдох өөрчлөлтийг хийлгэнэ.

2.6 хуулийн этгээд нь гэрээ, үйл ажиллагааны чиглэлдээ өөрчлөлт оруулахад дараах материалыг бүрдүүлнэ. Үүнд

2.6.1 өөрчлөлт оруулах тухай албан хүсэлт

2.6.2 өөрчлөлт оруулах тухай үүсгэн байгуулагч болон удирдлагын тогтоол шийдвэр

2.6.3 шинэчилсэн гэрээ, дүрэм эсвэл дүрэмд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт

2.6.4. хөрөнгө оруулалтын гэрээнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт

2.6.5. бүртгэлийн хураамж төлсөн баримт

Гурав. Чөлөөт бүс дэх хуулийн этгээдийг бүртгэлд бүртгэхээс татгалзах, хасах

3.1 Чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд бүртгүүлэхээр ирүүлсэн баримт бичгийн бүрдэл дутуу болон бусад шалтгаанаар хуулийн этгээдийг бүртгэхээс татгалзсан бол энэ тухай өргөдөл гаргагчид албан бичгээр хүргүүлнэ.

3.2 Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийг дараах үндэслэлээр чөлөөт бүс дэх хуулийн этгээдийн бүртгэлээс хасна. Үүнд

3.2.1. Хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулснаас хойш нэг жилийн хугацаанд гэрээ дүрэмд заасан үндсэн үйлдвэрлэл үйлчилгээг эхлүүлээгүй

3.2.2. Үйл ажиллагаагаа эхлүүлсэн боловч дараалсан 12 сараас дээш хугацаагаар үйл ажиллагаа нь өөрөөс нь хамаарах шалтгаанаар тасалдсан, зогссон

3.2.3 Дампуурсанд тооцсон, татан буулгах тухай шүүхийн шийдвэр гарсан

3.2.4. Чөлөөт бүсийн хөрөнгө оруулалтын гэрээний хугацаа дууссан, аль нэг талын санаачилгаар хөрөнгө оруулалтын гэрээ цуцлагдсан

3.2.5. Чөлөөт бүсэд гэрээгээр хамтран ажиллаж буй хуулийн этгээдийн бүртгэлийн гэрчилгээний хугацаа дууссан, гэрээ нь цуцлагдсан эсвэл хүчингүй болсон

3.2.6. Хуульд заасан бусад үндэслэл

3.3 Хөрөнгө оруулалтын гэрээ цуцлагдсан тохиолдолд бүртгэлийн гэрчилгээ, газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах гэрээ, гэрчилгээ нэгэн адил цуцлагдсанд тооцож, хүчингүй болно.

3.4. Чөлөөт бүсийн Захирагчийн Ажлын албанд бүртгэхээс татгалзах тохиолдолд өргөдөл гаргагч нь зөрчлийг арилгасны дараа бүртгүүлэх хүсэлт дахин гаргаж болно.

3.5. хуулийн этгээдийг бүртгэлээс хасахад дараах материалыг бүрдүүлж хувийн хэрэгт хавсаргаж, архивт шилжүүлнэ. Үүнд :

3.5.1. Гэрээг цуцлах тухай чөлөөт бүсийн Захирагчийн шийдвэр

3.5.2. Чөлөөт бүсийн гэрчилгээ /эх хувь/

3.5.3 Чөлөөт бүсэд газар эзэмшүүлэх / ашиглуулах/ гэрчилгээ / эх хувь/

3.6. Чөлөөт бүсийн Захирагчийн Ажлын алба хуулийн этгээдийг бүртгэлээс хассан тухай шийдвэр гарснаас хойш ажлын 3 хоногийн дотор ОӨУБЕГ, Татварын ерөнхий газар, Гаалийн ерөнхий газарт бичгээр мэдэгдэнэ.

Дөрөв. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах хуулийн этгээдийг улсын бүртгэлд бүртгэх

4.1. Чөлөөт бүсэд хуулийн этгээдийг шинээр бүртгэх түүний мэдээлэлд нэмэлт , өөрчлөлт оруулах, улсын бүртгэлээс хасах, татан буулгах эрх зүйн харилцаанд Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухайхууль, болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтлөх журмыг баримтална.

4.2. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах хуулийн этгээдийн нэрний ард Чөлөөт бүс гэсэн тодотголыг бичнэ.

4.3. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах хуулийн этгээдийг шинээр болон түүний мэдээлэлд оруулах нэмэлт өөрчлөлтийг бүртгэхдээ хуульд заасан шаардлага хангасан бол ажлын 1 өдөр, гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжийг ажлын 5 өдөр дотор бүртгэж шийдвэр гаргана.

4.4. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах хуулийн этгээдийг бүртгэхдээ Чөлөөт бүсийн Захирагчийн Ажлын албанаас олгосон гэрчилгээг үндэслэнэ.

Тав. Чөлөөт бүс дэх эд хөрөнгийн бүртгэл

5.1. Чөлөөт бүс дэх эд хөрөнгө өмчлөх болон түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн улсын бүртгэлийг Эд хөрөнгө өмчлөх эрх, түүнтэй холбоотой эд хөрөнгийн бусад эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомж, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөх журамд заасны дагуу бүртгэнэ.

Зургаа. Бусад

6.1. Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах бүртгэлийн гэрчилгээ, өргөдлийн маягтын загварыг ОӨУБЕГ-ын дарга, чөлөөт бүсийн Захирагч нар хамтран батална.

6.2. Чөлөөт бүсийн бүртгэлийн үйлчилгээний хураамжийн хэмжээг холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу чөлөөт бүсийн Захирагч нар тогтоож батална.

6.4. Чөлөөт бүсэд газар эзэмших, ашиглах гэрээ байгуулсан хуулийн этгээд нь хамтран ажиллаж буй хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээгээ цуцалсан тохиолдолд 30 хоногийн дотор Захирагчийн ажлын албанд бичгээр мэдэгдэнэ.

6.5. Энэхүү журамтай холбоотой бусад асуудлыг Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

6.6. Бүртгэлийн талаархи тайлан мэдээг холбогдох хууль, журмын дагуу асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад улирал тутам хүргүүлнэ.

6.7. Улсын бүртгэлийн байгууллага болон чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын алба нь мэдээллээ тухай бүр солилцон шуурхай ажиллана.

----ooOoo-----

ГААЛИЙН ХИЛЭЭР НЭВТРҮҮЛЭХ БАРАА, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛД ГААЛИЙН ХЯНАЛТ ТАВИХ НИЙТЛЭГ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт тавих, гаалийн бүрдүүлэлт, шалгалт хийх үйл ажиллагааны дэс дараалал тогтооход энэ журмын зорилго оршино.

1.2.Гаалийн бүрдүүлэлтийн явцад бараа, тээврийн хэрэгслийн талаар үндэслэл бүхий мэдээлэл хүлээн авсан, сэжиг илэрсэн тохиолдолд гаалийн улсын ахлах байцаагч, гаалийн улсын байцаагч гаалийн автоматжуулсан системийн мэдүүлгийн “Мэдээлэл” талбарын төрлүүдээс сонгон “Тайлбар” хэсэгт мэдээллийг тодорхой бичиж оруулна.

1.3.Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд тавих гаалийн хяналтын бүх шатанд ажиглалт хийнэ.

1.4.Ухаалаг гарц нэвтрүүлсэн хилийн боомтуудад хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгслийг бүртгэхэд тусгайлан тогтоосон заавар мөрдөнө.

1.5.Бараа, тээврийн хэрэгслийн шалгалтыг гаалийн хяналтын бүсэд хийнэ. Түргэн муудах, аюултай, хагарч гэмтэх, ачилт, хадгалалт, тээвэрлэлтийн тусгай нөхцөл шаардагдах, улсын нууцын зэрэглэлд орох, түүнчлэн түүх соёлын дурсгалт зүйлс, валют, валютын үнэт зүйлс, химийн бодис зэрэг барааны шалгалтыг мэдүүлэгчээс бичгээр гаргасан хүсэлтийн дагуу өөр газарт, мэдүүлэгчийн зардлаар хийж болно.

1.6.Гаалийн хяналтад телекамерын систем, хяналт, шалгалтын техник, багаж хэрэгсэл, эрэлч нохой ашиглана.

1.7.Гаалийн байгууллагын бүтэц, орон тооноос шалтгаалан энэ журамд заагдсан албан тушаал байхгүй тохиолдолд албан тушаалын тодорхойлолтын дагуу тухайн асуудлыг хариуцаж байгаа албан тушаалтан шийдвэрлэнэ.

1.8.Хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэл, хяналт, шалгалтын онцлогоос шалтгаалан гаалийн хяналтын технологи ажиллагааны зааврыг гаалийн газар, хороо энэ журамд нийцүүлэн баталж, гаалийн улсын байцаагч нарын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд мөрдүүлж болно.

Хоёр.Төмөр замаар тээвэрлэн гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтад авах

2.1.Бараа, тээврийн хэрэгсэл нь улсын хилээр оруулсан үеэс хилийн гаалийн хяналтад байна. Тээвэрлэгч нь гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн замаар тээвэрлэж, хилийн гаалийн байгууллагын хяналтын бүсэд оруулна.

2.2.Тээвэрлэгч бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан даруйдаа, тогтоосон цагийн хуваарьтай тээврийн хэрэгслийг гаалийн хилээр оруулахаас 1 цагийн өмнө гаалийн байгууллагад мэдэгдэнэ.

2.3.Тээвэрлэгч бараа, төмөр замын тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд оруулаад, Гаалийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.5-д заасан бичиг баримтыг гаалийн байгууллагад гарган өгч, гаалийн байгууллагын бүртгэлийн системд бүртгүүлнэ.

2.4.Тээвэрлэгч нь улсын хилээр орох бараа, тээврийн хэрэгслийн тээврийн баримт болон дагалдах бичиг баримтыг үндэслэн ачааны манифестыг /цаашид манифест гэх/ нөхөн бичиж, бичлэгийг гаалийн байгууллагад гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

2.5.Тээвэрлэгчээс илгээсэн манифестын бичлэгийг хянахад “Ачааны манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ыг мөрдөнө.

2.6.Барааг битүү тээврийн хэрэгсэлд ачсан тохиолдолд лац, ломбыг, задгай тээврийн хэрэгсэлд ачсан тохиолдолд барааны байрны тоог хилийн гаалийн байгууллага дагалдах бичиг баримттай тулган шалгаж, гаалийн хяналтад авна. Шаардлагатай тохиолдолд холбогдох гаалийн тэмдэглэгээг нэмж хийж болно.

2.7.Гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгсэл болон тэдгээрийг дагалдах бичиг баримтад тавьсан тэмдэглэгээ гэмтсэн тохиолдолд тээврийн байгууллагын төлөөлөгчийг байлцуулан акт үйлдэж, бараа, тээврийн хэрэгслийн төрөл, онцлогоос шалтгаалан тохирох гаалийн тэмдэглэгээг шинээр хэрэглэнэ.

2.8.Гаалийн шалгалт дууссан тохиолдолд бараа, тээврийн хэрэгсэлд шалгалт хийсэн гаалийн улсын байцаагч “Баталгаажуулах” үйлдэл хийж, мэдээллийг гаалийн улсын ахлах байцаагчид гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

2.9.Гаалийн улсын ахлах байцаагч манифестын мэдээллийг хянаж, “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, бараанд эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад манифестыг гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

2.10.Гаалийн улсын байцаагч нь Гаалийн тухай хуулийн 60.3.1, 60.3.3-60.3.5 -д заасан бичиг баримтад “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулж, дугаарлан тээвэрлэгчид шилжүүлэн өгнө.

Дагалдах бичиг баримтыг дугаарлахдаа нийт хуудасны тоо, тухайн хуудасны дугаарыг хуудас бүр дээр бичнэ. Жишээ нь: 5 хуудас баримтын нэгдүгээр хуудсыг 1/5 гэх мэт.

2.11.Төмөр замаар тээвэрлэн, гаалийн хилээр оруулах барааг гаалийн хяналтад авч байгаа гаалийн байгууллага “Гаалийн хяналтад байгаа”, хяналтын тэмдгийг “тээврийн үндсэн бичиг баримтын зөвхөн эх падаан /оригинал накладной/-д дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулан тээвэрлэгчид шилжүүлнэ.

2.12.Гүний гаалийн байгууллагад хүрэх бараа, тээврийн хэрэгслийн дагалдах бичиг баримтыг тээвэрлэгч дугтуйлан гаалийн байгууллагаар тэмдэглэгээ хийлгэж, гаалийн хяналтын дор тээвэрлэнэ.

2.13.Хилийн гаалийн байгууллага нь гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийг дагалдах бичиг баримтыг гаалийн хяналтад авсан үеэс гүний гаалийн байгууллагын хяналтад орох хүртэлх хугацаанд хяналт тавина.

2.14.Хилийн гаалийн байгууллагаас гүний гаалийн байгууллагын хяналтад тээвэрлэсэн барааг тээвэрлэгч гаалийн хяналтын бүсэд оруулж, дагалдах бичиг баримтыг гаалийн хяналтын бүс эзэмшигчид хүлээлгэн өгнө.

2.15.Гаалийн хяналтын бүс эзэмшигч барааг бүртгэн, дагалдах бичиг баримтыг гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид хүлээлгэн өгч, тухайн барааг гаалийн хяналтын бүсэд оруулах хүсэлтийг гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

2.16.Гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч манифестадад бичигдсэн дагалдах бичиг баримт бүрэн эсэх, нэр, дугаар, хуудасны тоог манифестын мэдээлэлтэй тулган шалгаж, гаалийн тэмдэглэгээ гэмтсэн эсэхийг хянана. Гаалийн хяналтын бүс эзэмшигчээс гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээсэн хүсэлтийг хүлээн авч, “Бүртгэх” үйлдэл хийж бүртгэн, “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж барааг гаалийн хяналтын бүсэд орох зөвшөөрөл өгснөөр бараа, тээврийн хэрэгсэл гүний гаалийн байгууллагын хяналтад орно.

2.17.Гаалийн тэмдэглэгээ гэмтсэн болон ачааны манифестэд бичигдсэн дагалдах бичиг баримт алга болсон, солигдсон, засварлагдсан тохиолдолд гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч Зөрчлийн тухай хуулийн 11.21 дүгээр зүйлийн холбогдох хэсэг, заалтад заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

Гурав.Авто замаар тээвэрлэн гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтад авах

3.1.Бараа, тээврийн хэрэгсэл нь улсын хилээр оруулсан үеэс хилийн гаалийн хяналтад байна. Тээвэрлэгч нь гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн замаар тээвэрлэж, хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн хяналтын бүсэд оруулна.

3.2.Тээвэрлэгч бараа, автотээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллагын бүртгэлийн системд бүртгүүлж, гаалийн хяналтын бүсэд оруулаад Гаалийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1-д заасан бичиг баримтыг гаалийн байгууллагад гаргаж өгнө.

3.3.Хилийн гаалийн байгууллага бараа, автотээврийн хэрэгслийг пүүлж, автотээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмд пүүний мэдээллийг оруулна.

3.4.Пүүний хэсэгт хяналт тавьж буй гаалийн улсын байцаагч авто тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмд бараа, тээврийн хэрэгслийн дагалдах бичиг баримт, пүүний жинг үндэслэн барааны мэдээллүүдийг нэмж оруулан “Хадгалах” үйлдэл хийж, хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ. Авто тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмаас манифест үүснэ.

3.5.Гүний гаалийн байгууллагад гаалийн бүрдүүлэлт хийх бараа, автотээврийн хэрэгсэлд гаалийн итгэмжлэгдсэн тээвэрлэгч ачааны манифест бичиж, гаалийн байгууллагад цахимаар илгээнэ.

3.6.Тээвэрлэгчээс илгээсэн манифестын бичлэгийг хянахад “Ачааны манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ыг мөрдөнө.

3.7.Гаалийн улсын байцаагч нь Гаалийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1-д заасан бичиг баримтыг тээвэрлэгчээс гаргуулан авч, Гаалийн тухай хуулийн 60.3.1, 60.3.3-60.3.5 -д заасан бичиг баримтад “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулан, дугаарлаж, тээвэрлэгчид шилжүүлэн өгнө.

Дагалдах бичиг баримтыг дугаарлахдаа нийт хуудасны тоо, тухайн хуудасны дугаарыг хуудас бүр дээр бичнэ. Жишээ нь: 5 хуудас баримтын нэгдүгээр хуудсыг 1/5 гэх мэт.

3.8.Гүний гаалийн байгууллагад хүрэх бараа, тээврийн хэрэгслийн дагалдах бичиг баримтыг гаалийн итгэмжлэгдсэн тээвэрлэгч дугтуйлан гаалийн байгууллагаар тэмдэглэгээ хийлгэж, бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын дор тээвэрлэх бөгөөд бараа, тээврийн хэрэгсэлд хяналт тавих, гүний гаалийн байгууллага хяналтад авах, хяналтаас гаргахад энэ журмын 2.13-2.17-д заасныг мөрдөнө.

Дөрөв.Агаараар тээвэрлэн гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтад авах

4.1.Тогтоосон цагийн хуваарьтай агаарын тээврийн хэрэгслийг гаалийн хилээр оруулахаас 1 цагийн өмнө гаалийн байгууллагад мэдэгдэнэ.

4.2.Тээвэрлэгч бараа, агаарын тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд оруулаад Гаалийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.3-д заасан бичиг баримтыг гаалийн байгууллагад гарган өгч, гаалийн байгууллагын бүртгэлийн системд бүртгүүлнэ.

4.3.Хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн улсын байцаагч Гаалийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.3-д заасан бичиг баримтыг тээвэрлэгчээс гаргуулан авч, ачааны байрыг дагалдах бичиг баримттай тулган тоолж, гаалийн хяналтад авна.

4.4.Хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн улсын байцаагч Гаалийн тухай хуулийн 60.3.1, 60.3.3-60.3.5 -д заасан бичиг баримтад “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулж, дугаарлан тээвэрлэгчид буцаан өгнө.

Дагалдах бичиг баримтыг дугаарлахдаа нийт хуудасны тоо, тухайн хуудасны дугаарыг хуудас бүр дээр бичнэ. Жишээ нь: 5 хуудас баримтын нэгдүгээр хуудсыг 1/5 гэх мэт.

4.5.Тээвэрлэгч агаарын тээврийн баримт болон дагалдах бичиг баримтыг үндэслэн манифестыг нөхөн бичиж, бичлэгийг гаалийн байгууллагад гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

4.6.Тээвэрлэгчээс илгээсэн манифестын бичлэгийг хянахад “Ачааны манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ыг мөрдөнө.

4.7.Манифестыг алдаагүй үнэн зөв бичсэн тохиолдолд гаалийн улсын байцаагч “Баталгаажуулах” үйлдэл хийж, манифестыг гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид илгээнэ.

4.8.Гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч манифестын мэдээллийг шалгаж, “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, барааг гаалийн хяналтын бүсэд орохыг зөвшөөрнө. Гүний гаалийн байгууллагад эцсийн бүрдүүлэлт хийх тохиолдолд бараанд эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад манифестыг гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

4.9.Бараа, тээврийн хэрэгслийг гүний гаалийн байгууллагын хяналтад илгээх, хяналт тавих, гүний гаалийн байгууллага хяналтад авах, хяналтаас гаргахад энэ журмын 2.13-2.17-д заасныг мөрдөнө.

Тав.Гаалийн хилээр оруулах бараа, тээврийн хэрэгслийг мэдүүлэх, гаалийн хяналт тавих

5.1.Бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллагад гаалийн мэдүүлгээр мэдүүлэхээс өмнө гаалийн хяналтад авахад манифестыг хэрэглэнэ.

5.2.Бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд 3 хоног хүртэл хугацаагаар хадгалж болох бөгөөд энэ хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн горим сонгож, гаалийн байгууллагад мэдүүлнэ.

5.3.Гаалийн тухай хуулийн 236.3-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлт хийлгээгүй бол гаалийн түр агуулахад шилжүүлнэ.

5.4.Бараа тээврийн хэрэгслийг гаалийн түр агуулахад шилжүүлэхэд тухайн гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч тээврийн байгууллагын төлөөлөгч, агуулахын нярав, гаалийн улсын байцаагчийг байлцуулан гаалийн түр агуулахын бүртгэлд бүртгэж, оруулах бөгөөд гаалийн түр агуулахад оруулах боломжгүй бол гаалийн нээлттэй түр агуулахад шилжсэнд тооцож, гаалийн хяналтын бүсэд хадгална.

Энэ тохиолдолд тээврийн баримт болон дагалдах бичиг баримтад “Гаалийн түр агуулахад шилжүүлэв” хяналтын тэмдэг дарж, гарын үсэг зураад хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулна.

5.5.Гаалийн хилээр оруулах барааг байршуулах гаалийн бүрдүүлэлтийн горимыг мэдүүлэгч сонгох ба гаалийн бүрдүүлэлтийн тухайн горимын нөхцөл шаардлагыг хангасан тохиолдолд түүний сонгосон горимд байршуулна.

5.6.Мэдүүлэгч барааг мэдүүлэхэд гаалийн удирдах төв байгууллагын даргын баталсан “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлэг”-ийг нөхөн бичих заавар, гаалийн байгууллага гаалийн мэдүүлэг, дагалдах бичиг баримтыг хүлээн авч, шалгахад “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг шалгах заавар”-ыг тус тус мөрдөнө.

5.7.Гаалийн бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч гаалийн мэдүүлэг, дагалдах бичиг баримтыг шалгана. Гаалийн үнэ, барааны ангиллыг нарийвчлан тодорхойлох боломжгүй тохиолдолд барааны ангилал хариуцсан нэгж, албан тушаалтанд хандаж шийдвэрлүүлнэ.

5.8.Эрсдэлийн удирдлагын програмд урьдчилан оруулсан шалгуурын үндсэн дээр гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэлд хяналт хийх төлөв улаан, улбар шар, ногоон өнгөөр илэрхийлэгдэнэ:

5.8.1.Улаан төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримт болон бараанд шалгалт хийх;

5.8.2 Улбар шар төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримтын шалгалт хийх;

5.8.3 Ногоон төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримт болон бараанд шалгалт хийхгүй.

5.9.Энэ журмын 5.8-д заасан гаалийн хяналтын төлөвийн талаар мэдүүлэгчид мэдээлэл очно.

5.10.Гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч тухайн бүрдүүлэлтэд сонгогдсон хяналтын төлөвийн дагуу гаалийн хяналт тавина.

5.11.Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч өөрийн мэдрэмж, энэ журмын 1.2-т заасан эрх бүхий албан тушаалтны оруулсан анхааруулга, бусад эх сурвалжуудын бодитой мэдээлэлд үндэслэн хяналтын улбар шар төлөвийг улаан төлөвт шилжүүлж болно.

5.12.Улбар шар төлөв сонгогдсон гаалийн мэдүүлэг бүхий барааны гаалийн болон бусад албан татвар төлөхөд “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт шилжиж, мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно.

5.13.Мэдүүлэгч улбар шар төлөв сонгогдсон бөгөөд хяналтын төлвийг өөрчлөөгүй гаалийн мэдүүлгийг хэвлүүлэх хүсэлт гаргасан тохиолдолд бичиг баримтын шалгалт хийсэн гаалийн улсын байцаагч хэвлэж, гаалийн мэдүүлгийн 1 дүгээр хүснэгтэд заасан гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын кодоод хамаарах хяналтын тэмдгийг гаалийн мэдүүлэгт дарж, гарын үсэг зурж, хяналтын тэмдгийн баруун

доод буланд хувийн дугаар бүхий тэмдгийг тод дарж баталгаажуулан гаалийн бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэнэ.

5.14.Ногоон төлөв сонгогдсон гаалийн мэдүүлэг бүхий барааны гаалийн болон бусад албан татвар төлөхөд “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт шилжиж, мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно.

5.15.Мэдүүлэгч ногоон төлөв сонгогдсон гаалийн мэдүүлгийг хэвлүүлэх хүсэлт гаргасан тохиолдолд бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч хэвлэж, гаалийн мэдүүлгийн 1 дүгээр хүснэгтэд заасан гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын кодоод хамаарах хяналтын тэмдгийг гаалийн мэдүүлэгт дарна.

5.16.Гаалийн хяналтын улаан төлөв сонгогдсон, гаалийн шалгалт хийгдэж байгаа эсхүл шалгагдах бараа, тээврийн хэрэгсэлд холбогдох гаалийн зөрчлийн талаарх мэдээллийг зөрчлийн асуудал хариуцсан албан тушаалтан тухайн бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгаж буй гаалийн байгууллагын гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан нэгжийн дарга, эсхүл гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид өгнө.

5.17.Мэдээлэл хүлээн авсан нэгжийн дарга, ГУАБ мэдээлэл бүхий бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгахаар томилогдсон гаалийн улсын байцаагчид бараа, тээврийн хэрэгсэл шалгахдаа анхаарах заавар зөвлөмж өгнө.

5.18.Гаалийн шалгалт хийхээр томилогдсон гаалийн улсын байцаагч нь шалгалт эхлэхээс өмнө тээврийн байгууллагын төлөөлөгч, мэдүүлэгчийг байлцуулан гаалийн хяналтад байгаа бараа, тээврийн хэрэгсэл, бараа агуулахад хадгалагдаж байгаа тохиолдолд агуулахын ерөнхий байдлыг болон тэдгээрт тавьсан гаалийн тэмдэглэгээний бүрэн бүтэн байдлыг шалгана.

5.19.Гаалийн тэмдэглэгээ гэмтэлтэй байвал гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэн, тээврийн байгууллагын төлөөлөгч, агуулах эзэмшигч, мэдүүлэгчийг байлцуулан тэмдэглэл үйлдэж, тээврийн байгууллагын акт /коммерын акт/-ыг хавсаргана.

5.20.Бараанд гаалийн шалгалт хийхээс өмнө, эсхүл шалгалтын явцад тээврийн хэрэгслийн нуувч болгон ашиглаж болзошгүй эд анги, зай хөндий, тээврийн хэрэгслийн бүхээг болон бусад хэсгийг шалгана. Шаардлагатай бол тээврийн хэрэгслийн эд ангийг задлуулж шалгана.

5.21.Автотээврийн хэрэгсэлд ачсан барааг шалгах ГУБ автотээврийн хэрэгслийн арлын дугаар болон бусад үзүүлэлтүүдийг тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээтэй тулган шалгана.

- 5.22. Улаан төлөвт сонгогдсон бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгахад гаалийн улсын ахлах байцаагч гаалийн шалгалтад оролцож болно.
- 5.23. Барааг шалгахын өмнө гаалийн шалгалт хийх нөхцлийг бүрдүүлж, ачаагаа буулгахыг мэдүүлэгчид мэдэгдэнэ.
- 5.24. Барааны хайрцаг, сав баглаа, боодлыг онгойлгох, задлуулах зэрэг аргаар шалгахаас гадна гаалийн хяналт, шалгалтын техник, багаж хэрэгсэл, эрэлч нохой ашиглана.
- 5.25. Гаалийн хилээр оруулах бараа нь гаалийн мэдүүлэгтэй тохирч байгаа эсэх түүний дотроос барааны нэр төрөл, марк, ангилал, зориулалт, жин тоо хэмжээ, стандарт, боловсруулалтын түвшин зэргийг нарийвчлан шалгана.
- 5.26. Барааг шалгах явцад мэдүүлэгчээс амаар мэдүүлэг авах, эсхүл тайлбар гаргуулж болно.
- 5.27. Бараа, тээврийн хэрэгсэлд хийх гаалийн шалгалтыг ажлын өдөрт багтаан дуусгах бөгөөд тухайн өдөрт багтахгүй бол энэ тухай гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, шийдвэрлүүлнэ.
- 5.28. Бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн лабораторийн болон мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гаргуулах, шинжилгээ хийлгэх, мэргэжлийн байгууллагаас мэдээлэл, лавлагаа авах, холбогдох байгууллага, албан тушаалтныг гаалийн шалгалтад оролцуулах шаардлагатай бол бараа, тээврийн хэрэгслийг саатуулна. Саатуулсан бараа, тээврийн хэрэгслийг “Бараа, тээврийн хэрэгслийг саатуулах журам”-ын дагуу шийдвэрлэнэ.
- 5.29. Гаалийн тухай хуулийн 252.6.1-д зааснаас бусад тохиолдолд гаалийн байгууллагад мэдүүлсэн бараанаас холбогдох стандартын дагуу дээж, сорьц авч болно.
- 5.30. Барааны тоо хэмжээ дутсан, жин багассан, хагарсан, гэмтсэн болох нь гаалийн шалгалтаар илэрсэн тохиолдолд МҮХАҮТ-аас экспорт, импортын барааны тоо, чанарын талаар магадлагаа гаргуулан авч, тодотгох тоо хэмжээг мэдүүлгийн F хүснэгтэд оруулна.
- 5.31. Хяналт, шалгалтын явцад бодит тоо хэмжээ мэдүүлсэн тоо хэмжээнээс илүү гарсан, эсхүл энэ журмын 5.30-д заасан тохиолдолд гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, мэдүүлгийн бичлэгийн F хүснэгтэд тодотгох тоо хэмжээг дараах байдлаар оруулна:
- тоо хэмжээнээс бодит тоо хэмжээ илүү байгаа тохиолдолд илүү гарсан тоо хэмжээг ангиллын хэмжих нэгжээр илэрхийлэн (+) тэмдэгтэй,

-дутсан тохиолдолд дутсан тоо хэмжээг ангиллын хэмжих нэгжээр илэрхийлэн (-) тэмдэгтэй тоогоор.

Тодотгох тоо хэмжээ оруулсан байдалд гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч хяналт тавина.

5.32. Улаан төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бичиг баримтын шалгалт хийсний дараа хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бараа, тээврийн хэрэгсэлд шалгалт хийж, зөрчил илрээгүй тохиолдолд хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” товч дарснаар гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно.

5.33. Шалгалтаар гаалийн хууль тогтоомж зөрчсөн зөрчил илрээгүй бөгөөд улаан төлөв сонгогдсон гаалийн мэдүүлгийг мэдүүлэгч хэвлүүлэх хүсэлт гаргасан бол гаалийн хяналт шалгалт хийсэн гаалийн улсын байцаагч мэдүүлгийг хэвлэж, гаалийн мэдүүлгийн 1 дүгээр хүснэгтэд заасан гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын кодод хамаарах хяналтын тэмдгийг гаалийн мэдүүлэгт дарж, гаалийн, гарын үсэг зурж, хяналтын тэмдгийн баруун доод буланд хувийн дугаар бүхий тэмдгийг тод дарж баталгаажуулан, гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэнэ.

5.34. Үндэслэл бүхий мэдээлэл, сэжиг байгаа бол гаалийн хилээр нэвтрэх бараа тээврийн хэрэгсэлд шалгалт дахин хийх асуудлыг хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч, шаардлагатай тохиолдолд удирдах албан тушаалтантай хамтран шийдвэрлэж, шалгалт дахин хийх гаалийн улсын байцаагчийг томилно.

5.35. Бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтад авсан үеэс гаалийн хяналтаас гаргахыг зөвшөөрөх хүртэл хугацаанд бараа, тээврийн хэрэгсэлд хийж байгаа гаалийн хяналт, шалгалтад зөрчил, хэрэг бүртгэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч, албан тушаалтан оролцохгүй.

5.36. Бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтаас гаргахыг зөвшөөрсөний дараа дахин шалгалтыг зөрчил, хэрэг бүртгэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч, албан тушаалтан хийж болно.

5.37. Энэ журмын 5.34, 5.36-д заасны дагуу гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа тээврийн хэрэгсэлд шалгалт дахин хийсэн тохиолдолд шалгалт дахин хийсэн албан тушаалтан гаалийн мэдүүлгийн “G” хүснэгтэд огноо бичиж, гарын үсэг зураад хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулна. Мэдүүлэг хэвлэхгүй тохиолдолд гаалийн мэдүүлгийн “G” хүснэгтэд огноо бичиж, шалгалт дахин хийсэн гаалийн улсын байцаагч, гаалийн улсын ахлах байцаагчийн хувийн дугаарыг бичнэ.

5.38.Бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгасан, шалгалтыг дахин хийсэн гаалийн улсын байцаагч, албан тушаалтан нь шалгалтын үр дүнг гаалийн бүрдүүлэлтийн програмын “Шалгалтын үр дүн” талбарт тодорхой бичиж оруулна. Шалгалтын үр дүнг бүрэн гүйцэд оруулсан эсэхэд гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан нэгж, албан тушаалтан хяналт тавина.

5.39.Гаалийн бүрдүүлэлтийн явцад зөрчил, гэмт хэрэг илэрсэн тохиолдолд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

5.40.Гаалийн шалгалтаар барааны нэр, төрөл, үнэ, ангилал буруу мэдүүлсэн, мэдүүлээгүй бараа илэрсэн, тохиолдолд өмнөх мэдүүлгийг хэвлэн, зөрчлийг нотлох бичиг баримт болгох бөгөөд гаалийн шалгалтын үр дүнгийн дагуу гаалийн мэдүүлгийг дахин нөхөж бичүүлж, гаалийн болон бусад албан татварыг төлүүлэн гаалийн бүрдүүлэлт хийж, илэрсэн зөрчил Зөрчлийн тухай хуулийн 11.21 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан зөрчлийн бүрэлдэхүүнтэй байвал тухайн хуульд заасан шийтгэл оногдуулна.

5.41.Гаалийн бүрдүүлэлт хийгдэж баталгаажсаны дараа гаалийн хяналтын бүс эзэмшигч нь барааг гаалийн хяналтын бүсээс гаргах хүсэлтийг гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид илгээх бөгөөд гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” товч дарж, бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсээс гаргах зөвшөөрөл олгоно.

5.42.Төмөр замаар тээвэрлэж байгаа бараа, тээврийн хэрэгслийн хүрэх өртөө нь хилийн гаалийн байгууллагын хариуцах нутаг дэвсгэрт орших, эсхүл барааг автомашин, агаарын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэн оруулж байгаа тохиолдолд эцсийн бүрдүүлэлтийг хилийн гаалийн байгууллагад хийх бөгөөд гаалийн бүрдүүлэлт хийхдээ энэ журмын 5.2-5.41-д заасныг мөрдөнө.

5.43.Авто болон агаарын тээврээр тээвэрлэгдэн гаалийн хилээр оруулсан бөгөөд өөр гаалийн байгууллагын хариуцах нутаг дэвсгэрт байрлах гаалийн хяналтын бүс, баталгаат болон чөлөөт бүсэд оруулах барааг гаалийн удирдах төв байгууллагаас итгэмжлэл авсан тээвэрлэгчийн гаалийн тэмдэглэгээ хийх боломж бүхий тээврийн хэрэгслээр тээвэрлүүлэх тохиолдолд гаалийн хяналтад илгээж, манифестаар хяналт тавина.

Зургаа.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгсэлд хийх гаалийн бүрдүүлэлт, хяналт

6.1.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллагад мэдүүлэх бөгөөд мэдүүлгийг нөхөн бичих, гаалийн байгууллага гаалийн мэдүүлэг, дагалдах бичиг баримтыг хүлээн авч, шалгахад “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг нөхөн бичих заавар”, “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг шалгах заавар”-ыг мөрдөнө.

6.2.Гаалийн байгууллагад мэдүүлсэн гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан үеэс гаалийн хяналтад авна.

6.3.Гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан бараа, тээврийн хэрэгслийг гүний гаалийн байгууллагын гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч, хилийн гаалийн байгууллагын бүртгэл хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бүртгэнэ.

6.4.Ухаалаг гарц нэвтрүүлсэн боомтод гаалийн бүртгэлийн системд бүртгүүлнэ.

6.5.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгслийг энэ журмын 5.3.-5.41-д заасны дагуу шалгаж, гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

6.6.Гаалийн байгууллагад мэдүүлж, гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгах явцад мэдүүлэгчийн хүсэлтээр гаалийн хяналтын бүсээс буцаан гаргахгүй.

6.7.Гаалийн шалгалт хийж, гаалийн хууль тогтоомж зөрчсөн зөрчил илрээгүй тохиолдолд бараа, тээврийн хэрэгслийн онцлогоос шалтгаалан гаалийн тэмдэглэгээний аль тохирохыг сонгон хэрэглэж, мэдүүлгийн D хүснэгтэд тэмдэглэгээний дугаарыг бичнэ.

6.8.Ногоон, улбар шар төлөвт сонгогдсон, гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч гаалийн тэмдэглэгээ хийнэ.

6.9.Гүний гаалийн байгууллагын бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн шалгалт хийсэн гаалийн улсын байцаагч гаалийн мэдүүлгийг баталгаажуулж, гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, гаалийн мэдүүлгийг “Гаалийн хяналтад байгаа” төлөвт орууна.

6.10.Гүний гаалийн бүрдүүлэлт хийгдсэн барааны гаалийн мэдүүлгийг эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

6.11.Бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгасан гаалийн улсын байцаагч Гаалийн тухай хуулийн 60.3.1, 60.3.3-60.3.5 -д заасан бичиг баримтад тэмдэглэгээ хийхэд энэ журмын 2.10-т заасныг мөрдөнө.

6.12.Төмөр замаар тээвэрлэн гаалийн хилээр гаргах барааг гаалийн хяналтад авч байгаа гаалийн байгууллага “Гаалийн хяналтад байгаа”, гаалийн хяналтаас гаргаж байгаа гаалийн байгууллага “Монголын гааль зөвшөөрөв” хяналтын тэмдгийг “тээврийн үндсэн

бичиг баримтын зөвхөн эх падаан /оригинал накладной/-д дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулан тээвэрлэгчид шилжүүлэн өгч, гаалийн хяналтын дор илгээнэ.

6.13.Эхний бүрдүүлэлт хийсэн гаалийн байгууллагаас хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад илгээсэн бараа, тээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлгийг цахим хэлбэрээр, дагалдах бичиг баримтыг хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч тээвэрлэгчээс хүлээн авч, бүртгэн, бараа, тээврийн хэрэгсэлд шалгалт хийх гаалийн улсын байцаагчийг гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан томилно.

6.14.Бараа, тээврийн хэрэгсэлд шалгалт хийх гаалийн улсын байцаагч тээвэрлэгчтэй хамтран гүний гаалийн байгууллагын тэмдэглэгээг тулган шалгаж, бараа тээврийн хэрэгслийн дагалдах баримтыг бүртгэлд авна. Энэ үеэс бараа, тээврийн хэрэгсэл хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад орно. Гаалийн тэмдэглэгээ гэмтэж ирсэн тохиолдолд тээврийн байгууллагын төлөөлөгчийг байлцуулан тэмдэглэл үйлдэж, тээврийн байгууллагын акт /коммерын акт/-ыг хавсаргана.

6.15.Бараа, тээврийн хэрэгслийн гаалийн тэмдэглэгээ гэмтсэн, эсхүл шаардлагатай гэж үзсэн бусад тохиолдолд хилийн гаалийн байгууллага бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн шалгалт хийнэ.

6.16.Гаалийн шалгалтаар гаалийн хууль тогтоомж зөрчсөн зөрчил илрээгүй, гүний гаалийн байгууллагын тэмдэглэгээ гэмтээгүй, хилийн гаалийн байгууллага бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгах шаардлагагүй гэж үзсэн тохиолдолд гаалийн мэдүүлэгт “Баталгаажуулах” үйлдэл хийж, гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид цахим хэлбэрээр илгээнэ.

6.17.Гаалийн улсын байцаагч гаалийн бүрдүүлэлт хийж дууссан талаар гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэнэ. Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч үндэслэл бүхий мэдээлэл, сэжиг байгаа бол шалгалт дахин хийх, эсхүл бараа, тээврийн хэрэгслийг хилээр гаргах шийдвэрийн аль нэгийг гаргана.

6.18.Гаалийн улсын ахлах байцаагч гаалийн автоматжуулсан системийн бүрдүүлэлтийн програмд “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, мэдүүлгийг “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт оруулна.

6.19.Гаалийн бүрдүүлэлтийн програмд гаалийн мэдүүлэг “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт ороход манифест гаалийн автоматжуулсан системээс цахим хэлбэрээр үүснэ.

6.20.Гаалийн гаргах барааны гаалийн мэдүүлэг “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт ороход тээвэрлэгч гаалийн мэдүүлгийг үндэслэн тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийг гаалийн байгууллагад цахимаар илгээнэ.

6.21.Хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч бүртгэл, манифестын програмд “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн хилээр гаргах зөвшөөрөл өгнө.

6.22.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгсэлд манифестыг хянахад “Манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ын холбогдох заалтыг мөрдөнө.

6.23.Гаалийн улсын байцаагч замын хүснэгтэд “Монголын гааль зөвшөөрөв” гэсэн хяналтын тэмдэг дарна.

6.24.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгслийг хилийн гаалийн байгууллагад мэдүүлсэн тохиолдолд гаалийн бүрдүүлэлтийг энэ журмын 6.1-6.8, 6.17-6.22-д заасны дагуу хилийн гаалийн байгууллага хийнэ.

6.25.Хоосон чингэлэг буцаах тээврийн баримтыг Тээвэр зуучлагч гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид өгч, гаалийн улсын ахлах байцаагч чингэлэгийн дугаарыг тээврийн бичиг баримттай тулган шалгаж “хилийн гаалийн хяналтад илгээх” үйлдэл хийснээр чингэлгийн мэдээллийг хилийн гаалийн хяналтын бүсэд гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

6.26.Гаалийн хилээр хоосон чингэлэг гаргах тохиолдолд гаалийн улсын ахлах байцаагч манифестэд бичигдсэн чингэлгийн дугаарыг тулган шалгаж, ногоон өнгийн ломбо тавина.

6.27.Төмөр замаар тээвэрлэгдэн хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад илгээсэн хоосон чингэлэгийг хилийн гаалийн хяналтын бүс хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар хянаж, “Хил нэвтрэх” үйлдэл хийж, улсын хилээр гаргана.

6.28.Гүний гаалийн байгууллагаас тавьсан ногоон ломботой хоосон чингэлэгийг автотээврийн хэрэгслээр хилээр гаргах тохиолдолд хилийн гаалийн байгууллагын томилогдсон гаалийн улсын байцаагч ломбыг авч, шалгана.

Долоо.Гаалийн хилээр гаргах бараа, тээврийн хэрэгсэлд ижилтгэсэн манифест ашиглан гаалийн бүрдүүлэлт хийх, хяналт тавих

7.1.Автотээврийн хэрэгслээр тээвэрлэн хилээр гаргах барааг гаалийн хяналтад авах, гаалийн бүрдүүлэлт хийх.

7.1.1.Гаалийн хяналтын бүс хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч бараа ачих гаалийн итгэмжлэгдсэн тээвэрлэгч аж ахуйн нэгжийн тээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд орох зөвшөөрлийг өгнө.

7.1.2.Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч гаалийн хяналтын бүсэд орж байгаа тээврийн хэрэгслийг шалгана. Тээврийн хэрэгслийг ачаагүй байдлаар пүүлж, жинг тодорхойлон, пүүний програмд тээврийн хэрэгслийн мэдээллийг бүртгэсний дараа тээврийн хэрэгсэлд бараа ачихыг зөвшөөрнө.

7.1.3.Хяналтын бүсийн пүүний өгөгдөл солилцох програмын техникийн шаардлагыг гаалийн байгууллагаас тогтоосон байна.

7.1.4.Гаалийн хяналтын бүсэд бараа ачиж буй тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг телекамерийн системээр хянах боломжгүй тохиолдолд биечлэн хянана.

7.1.5.Хяналтын бүсэд ачиж буй бараанаас гаалийн улсын байцаагч холбогдох стандарт, зөвлөмжийн дагуу дээж авч, битүүмжлэн, холбогдох бичиг баримтын хамт Гаалийн төв болон салбар лабораторийн /цаашид “гаалийн лаборатори” гэх/ шинжилгээнд хамруулахаар хүргүүлнэ.

7.1.6.Ачилт дууссаны дараа хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч тээврийн хэрэгсэлд гаалийн тэмдэглэгээ хийнэ.

7.1.7.Гаалийн тэмдэглэгээ хийхдээ Гаалийн ерөнхий газрын даргын баталсан “Бараа, тээврийн хэрэгсэлд гаалийн тэмдэглэгээ хэрэглэх журам”-ыг мөрдөж ажиллана.

7.1.8.Гаалийн тэмдэглэгээ хийгдсэн тээврийн хэрэгслийг ачаатай байдлаар нь пүүлж, цэвэр жинг тодорхойлсоны дараа пүүний програмд баталгаажуулалт хийнэ. Пүүний програм нэвтрүүлээгүй тохиолдолд пүүний акт дээр гаалийн тэмдэглэгээний дугаар, гаалийн улсын байцаагчийн хувийн тэмдгийг дарж баталгаажуулна.

7.1.9.Пүүний програмд оруулсан мэдээлэл, эсхүл пүүний акт, тээврийн болон бусад бичиг баримт, Гаалийн лабораторийн дүгнэлтийг үндэслэн мэдүүлэгч Гаалийн ерөнхий газрын даргын баталсан “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг нөхөн бичих заавар”-ын дагуу гаалийн мэдүүлгийг нөхөн бичиж, гаалийн байгууллагад мэдүүлнэ.

7.1.10.Гаалийн лабораторийн дүгнэлтэд ашигт малтмалын үндсэн болон үнэт металл, бусад ашигтай дагалдах элементийн агууламж, чийгшлийн хэмжээ болон бусад холбогдох үзүүлэлтүүдийг тухайн барааны ангиллын кодын хамт тодорхойлж заасан байх бөгөөд энэхүү мэдээллийг гаалийн мэдүүлэгт оруулж мэдүүлсэн байна.

7.1.11.Гаалийн байгууллага гаалийн мэдүүлэг, дагалдах бичиг баримтыг хүлээн авч, шалгахдаа Гаалийн ерөнхий газрын даргын баталсан “Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны мэдүүлгийг шалгах заавар”-ын холбогдох заалтуудыг мөрдөнө.

7.1.12.Улбар шар төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бичиг баримтын шалгалт хийж, зөрчил илрээгүй тохиолдолд болон ногоон төлөв сонгогдсон тохиолдолд “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, мэдүүлэг “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт ороход гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болж, ачааны манифест үүснэ.

7.1.13.Улаан төлөв сонгогдсон тохиолдолд бичиг баримт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бичиг баримтын шалгалт хийсний дараа гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч шалгалт хийж, зөрчил илрээгүй тохиолдолд хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийхэд “Гааль зөвшөөрөв” төлөвт орж гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно. Гаалийн мэдүүлгээс ачааны манифест автоматаар үүснэ.

7.1.14.Мэдүүлэгч хүсэлт гаргаснаас бусад тохиолдолд гаалийн мэдүүлэг, манифестыг хэвлэхгүй.

7.2.Авто тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэн гаалийн хилээр оруулах бараанд ижилтгэсэн манифест нөхөн бичих, хяналт тавихад дараах дарааллыг мөрдөнө:

7.2.1.Хилийн боомтод автозамаар тээвэрлэгдэн орж ирсэн бараа, тээврийн хэрэгслийн БНХАУ-д бичигдсэн ижилтгэсэн манифестыг БНХАУ-ын гаалийн байгууллагаас цахимаар хүлээн авна.

7.2.2.Хилийн гаалийн байгууллагын дараах албан тушаалтан гаалийн автоматжуулсан системд цахимаар илгээгдсэн ижилтгэсэн манифестын мэдээллийг гаалийн хяналт, бүрдүүлэлтэд ашиглана:

7.2.2.1.Пүү хариуцсан гаалийн улсын байцаагч;

7.2.2.2.Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч;

7.2.2.3.Гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч; 7.2.2.4.Бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч;

7.2.2.5.Бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч.

7.3.БНХАУ-аас автозамаар орж ирсэн бараа, тээврийн хэрэгслийн манифестадад бичигдсэн барааны нэр, төрөл, тоо хэмжээ зөрсөн тохиолдолд гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч, манифестын аль хүснэгтэд зөрүү гарсан талаар бүртгэл хөтөлнө.

7.4.Гаалийн мэдүүлэг болон барааг гаалийн холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хянаж шийдвэрлэнэ.

Найм.Дамжуулан өнгөрүүлэх, шилжүүлэн ачих

8.1.Улс хооронд дамжуулан өнгөрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгслийг улсын хилээр оруулах болон гаргах боомт дахь гаалийн байгууллага тээврийн баримтаар гаалийн хяналтад авч, манифестаар бүрдүүлэлт хийнэ.

8.2.Тээвэрлэгч нь авто, төмөр замын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэж байгаа улс хооронд дамжуулан өнгөрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгслийн дагалдах бичиг баримтыг үндэслэн манифестыг нөхөн бичиж, бичлэгийг гаалийн байгууллагад сүлжээгээр илгээнэ.

8.3.Төмөр замаар тээвэрлэн улс хооронд дамжуулан өнгөрүүлэх барааг гаалийн хяналтад авч байгаа гаалийн байгууллага “Гаалийн хяналтад байгаа”, гаалийн хяналтаас гаргаж байгаа гаалийн байгууллага “Монголын гааль зөвшөөрөв” хяналтын тэмдгийг “тээврийн үндсэн бичиг баримтын зөвхөн эх падаанд дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулан тээвэрлэгчид шилжүүлэн өгч, гаалийн хяналтын дор илгээнэ.

8.4.Улс хооронд дамжуулан өнгөрүүлэх барааны манифестыг нөхөн бичих, бичлэгийг хянахад энэ журмын “Манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ын холбогдох заалтыг мөрдөнө.

8.5.Гаалийн байгууллага нь дамжуулан өнгөрүүлэх бараанд илгээгч улсын гаалийн байгууллагын тавьсан гаалийн тэмдэглэгээг хүлээн зөвшөөрнө.

8.6.Дамжуулан өнгөрүүлэх барааг гаалийн зорилгоор тэмдэглэгээ хийх боломжтой, зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэх бөгөөд тээврийн хэрэгсэл солих үйл ажиллагааг гаалийн хяналтын дор гүйцэтгэнэ.

8.7.Шаардлагатай тохиолдолд барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээр дамжуулан өнгөрүүлэхэд тухайн бараа, тээврийн хэрэгслийг хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад орсон үеэс гаалийн хилээр буцаан гарах хүртэлх хугацаанд гаалийн улсын байцаагч дагалдуулж болно.

8.8.Дамжуулан өнгөрүүлэх бараа, тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн дагалдах бичиг баримт нь хилийн гаалийн нэг байгууллага хяналтад авсан үеэс нөгөө хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад орох хүртэлх хугацаанд эхний бүрдүүлэлт хийсэн гаалийн байгууллагын хяналтад байна.

8.9.Шилжүүлэн ачих бараа, тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн дагалдах баримт нь барааг шилжүүлэн ачих хилийн байгууллагын хяналтад байна.

8.10.Дамжуулан өнгөрүүлэх, шилжүүлэн ачих бараа, тээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллага дараахь тохиолдолд шалгана:

8.10.1.гаалийн битүүмжлэлийг хангалттай биш гэж үзсэн;

8.10.2.гаалийн байгууллагад бараа, тээврийн хэрэгслийг нягтлан шалгах тодорхой үндэслэл байгаа.

8.11.Дамжуулан өнгөрүүлэх, шилжүүлэн ачих бараа, тээврийн хэрэгслийг шалгахдаа тээвэрлэгч, зуучлагч байгууллагын төлөөлөгчийг заавал оролцуулах ба шаардлагатай гэж үзвэл мэргэжлийн болон хууль хяналтын байгууллагаас төлөөлөгч байлцуулна.

8.12.Дотоодод дамжуулан өнгөрүүлэх бараанд Гаалийн тухай хууль, энэ журам болон “Манифест нөхөн бичих, хянах, бүртгэх журам”-ын холбогдох заалтуудын дагуу гаалийн хяналт тавьж бүрдүүлэлт хийнэ.

Ес.Гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсэд хяналт тавих

9.1.Гаалийн байгууллага нь өөрийн хариуцах нутаг дэвсгэрт байгуулагдсан гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, гаалийн улсын байцаагчийг томилон ажиллуулна.

9.2.Баталгаат болон чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллагын бараа, ажил үйлчилгээ нь гаалийн хяналтад байна.

9.3.Гаалийн баталгаат бүсэд гаалийн тэмдэглэгээнээс аль тохирохыг хэрэглэж, гаалийн тэмдэглэгээний дугаарыг тухайн баталгаат бүсэд хяналт тавьж байгаа гаалийн улсын ахлах байцаагч бүртгэнэ. Бараа оруулах, гаргах үед гаалийн тэмдэглэгээг авч, дахин хийсэн тэмдэглэгээний дугаарыг бүртгэнэ.

9.4. Гаалийн байгууллага нь гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсэд шалгалт хийнэ. Гаалийн баталгаат бүс, чөлөөт бүсэд шалгалт хийхэд Гаалийн тухай хуулийн 248 дугаар зүйлийг мөрдөнө.

9.5. Гаалийн мэдүүлэг, бүртгэл нь гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсэд гаалийн хяналт тавих үндсэн баримт болно. Гаалийн байгууллага бараа, тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийг хөтлөх бөгөөд баталгаат болон чөлөөт бүсэд тооллого, шалгалт хийхдээ бүртгэлтэй тулган шалгаж баталгаажуулна.

9.6. Гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь гаалийн удирдах төв байгууллагаас тогтоосон шаардлага хангасан хяналтын камерын камерыг бараа, ажил, үйлчилгээ бүхэлдээ харагдах, гаалийн хяналтын шаардлага хангахуйц тоо хэмжээгээр, байрлуулна.

9.7. Хяналтын камерын бичлэгийг гаалийн хяналтын зорилгоор ашиглана.

9.8. Хяналтын камерын бичлэгийг компьютерт сараар хадгалж, сарын 30-ны өдөр архивлаж, 6 сарын хугацаатай хадгална.

9.9. Татваргүй барааны дэлгүүр, чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн ажиллах цаг дуусах үед дэлгүүрийн танхим, байр, агуулах, туслах байгууламжид гаалийн тэмдэглэгээ хийж, нээхэд нь гаалийн тэмдэглэгээ, хяналтын камерын хэвийн ажиллагааг шалгаж, ажиллах зөвшөөрөл олгоно.

9.10. Татваргүй барааны дэлгүүрийн үйл ажиллагааг шалгахдаа хилийн боомтод байрладаг дэлгүүрийн кассын талонг зорчигчийн суугчийн талон, хилийн шалган нэвтрүүлэх албаны мэдээлэл, нутгийн гүнд байрлах дэлгүүрийн кассын талонг дипломат эрх ямба эдлэх байгууллага, ажилтны жагсаалт, үнэмлэхтэй тулгаж шалгана.

9.11. Гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсэд оруулах, гаргах бараа, тээврийн хэрэгсэлд энэ журмын дагуу гаалийн хяналт, шалгалт хийнэ.

9.12. Гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүс хооронд барааг гаалийн итгэмжлэл авсан тээвэрлэгч тээвэрлэнэ.

9.13. Барааг гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсээс өөр гаалийн байгууллагын хяналтад байгаа гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүс рүү шилжүүлэх тохиолдолд эхний гаалийн байгууллага гаалийн бүрдүүлэлтийг хийж, гаалийн мэдүүлгийг эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагад гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээж, барааг гаалийн хяналтад илгээнэ.

9.14.Бараанд эцсийн бүрдүүлэлт хийх гаалийн байгууллагын гаалийн хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч тээврийн хэрэгслийн битүүмжлэлийг шалгаж, барааг мэдүүлэгтэй тулган шалгаж, гаалийн баталгаат болон чөлөөт бүсэд оруулаад зөрчил илрээгүй тохиолдолд “Баталгаажуулах” үйлдэл хийж, хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийснээр гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно.

9.15.Нэг гаалийн байгууллагын гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан импортын манифесттай барааг гаалийн байгууллага хооронд бүрэн болон хэсэгчлэн шилжүүлж, гаалийн баталгаат, чөлөөт бүсэд оруулах тохиолдолд хаяг солих хүсэлтийг тээвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн төрөл солигдох эсэхээс үл хамааран Гаалийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний хяналтын асуудал хариуцсан нэгжид гаргаж шийдвэрлүүлнэ.

9.16.Гаалийн баталгаат бүсийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацаа дууссан, хүчингүй болгосон, түдгэлзүүлсэн тохиолдолд үлдэгдэл барааг тоолж, гаалийн баталгаат бүс ажиллаж байсан байр, агуулахад гаалийн хяналтад хадгална. Энэ тохиолдолд барааг гаалийн түр агуулахад байгаад тооцох ба түр агуулахад хадгалах хугацаа дуусгавар болохоос өмнө гаалийн хууль тогтоомжийн дагуу холбогдох горимд шилжүүлнэ.

Арав.Улс хоорондын шуудангийн илгээмжид гаалийн хяналт тавих

10.1.Улс хоорондын шуудангийн илгээмжийг улсын хилээр орсон үеэс хилийн гаалийн байгууллага хяналтад авна.

10.2.Хилийн гаалийн байгууллага нь гаалийн хилээр оруулах шуудангийн ачааны дагалдах бичиг баримтыг гаалийн хяналтад авч, шуудан илгээмжид бүрдүүлэлт хийх гаалийн хяналтын бүс рүү манифестыг гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ.

10.3.Хилийн гаалийн байгууллагын гаалийн улсын байцаагч илгээмжийн богцны шошго дээрх мэдээлэл, гадуур дагалдах маягт (Монгол улсын стандарт ”Шуудангийн хэрэглэгдэхүүн” 2 дугаар хэсэг, MNS 5380-2:2004) болон манифест зэргийг хооронд нь тулган шалгаж, “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, илгээмжийг гаалийн итгэмжлэгдсэн тээвэрлэгчийн тээврийн хэрэгсэлд ачсаны дараа гаалийн тэмдэглэгээ хийж, дээрх маягтыг гүний гаалийн байгууллагад хүргүүлнэ.

10.4.Гаалийн хяналтын бүс хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч хилийн гаалийн байгууллагаас цахимаар илгээсэн манифестын мэдээллийг шалгаж, бүртгэн, шуудан илгээмжийг гаалийн хяналтын бүсэд орох зөвшөөрөл өгөх бөгөөд энэ үеэс шуудан илгээмж гүний гаалийн байгууллагын хяналтад орно.

10.5.Гаалийн байгууллага хяналтад ирсэн илгээмжийн гадуур, дотуур дагалдах маягт болон бусад бичиг баримтыг үндэслэн гаалийн тэмдэглэгээг шалгаж, баглаа боодлыг задлан, “Улс хоорондын шуудангийн илгээмжийн бүртгэл”-д бүртгэнэ.

10.6.Гаалийн хяналтын бүсэд ажиллаж буй гаалийн улсын байцаагч манифестыг хүлээн авч, тээврийн баримтын дугаараар U-POST системээс манифестын задаргааг татаж, бар код уншуулан бүх шууданг рентген аппаратаар шалгаж, дагалдах бичиг баримтыг үндэслэн гаалийн байгууллага шалгах шуудангийн манифестын задаргааг “YES”, саатуулахгүй илгээмжийн манифестын задаргааг “NO” төлөвт оруулах бөгөөд гаалийн улсын ахлах байцаагч хянаж, сүлжээнд зөвшөөрөх үйлдлийг хийнэ.“

10.7.Гаалийн хяналтын бүс хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч “NO” төлөвт оруулсан илгээмжийг хянаж, “YES” төлөвт шилжүүлэх шаардлагатай гэж үзвэл жагсаалтаас тухайн илгээмжийн төлөвийг “YES” төлөв болгож, “Баталгаажуулах” үйлдэл хийнэ.

10.8. Гаалийн улсын байцаагч шуудан илгээмжийн сүлжээгээр ирсэн задаргааг нягтлан хянаж ,манифестадад бичигдсэн байр ачааны тоо, жинг нягтлан шалгаж, манифестын задаргааг U-POST системээс татна

10.9.Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараа тээврийн хэрэгслийг гаальд мэдүүлэх, хяналт тавих, бүрдүүлэлт хийхэд энэ журмын 5, 6 дахь хэсгийг мөрдөнө.

10.10.Улс хоорондын шуудан илгээмжийн гадуур, дотуур дагалдах шуудангийн баримт нь тодорхой бичигдэж ирээгүй тохиолдолд хүлээн авч буй хувь хүн илгээмжид байгаа барааны нэр, марк, тоо хэмжээ үнийн дүнг бичиж, өргөдөл гаргана.

10.11.Илгээмжид гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт хийхэд рентген, металл илрүүлэгч зэрэг техник хэрэгсэл, эрэлч нохой, наркотест ашиглахын зэрэгцээ шаардлагатай тохиолдолд Гаалийн төв лабораторийн шинжилгээнд хамруулж, ангиллын кодыг тодорхойлуулж болно.

10.12.Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх илгээмжид тарифын бус хязгаарлалттай бараа байхгүйг баттай тогтоосон тохиолдолд дараахь төрлийн илгээмжид шалгалт хийхээс татгалзаж болно:

10.12.1.хувийн ил болон битүүмжилсэн захидал;

10.12.2.хараагүй хүмүүст зориулсан ном зохиол.

10.13.Илгээмжид шалгалт хийх үед хүлээн авагч болон илгээгчийг байлцуулах боломжгүй бол шуудангийн байгууллагын ажилтанг байлцуулан, энэ тухай “Улс хоорондын шуудангийн илгээмжид гаалийн шалгалт хийсэн тухай тэмдэглэл” үйлдэн, гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

10.14.Илгээмжийг хүлээн авах хаягт эзэнд олгох, хаягаар гардуулах, эсхүл хилийн чанадад илгээх хүртэлх хугацаанд тэдгээрийг шуудангийн үйлчилгээний стандартын дагуу битүүмжилсэн хэлбэрээр гаалийн хяналтын бүсэд хадгална.

10.15.Илгээмжийг гаалийн хяналт дор тээвэрлэхэд гаалийн байгууллага тээврийн хэрэгсэл, эсхүл богцонд гаалийн тэмдэглэгээ хийх бөгөөд боломжтой гэж үзсэн тохиолдолд илгээгч буюу дамжуулан өнгөрүүлсэн орны гаалийн байгууллагын тэмдэглэгээг хүлээн зөвшөөрч болно.

10.16.Илгээмжийг нэг тээврийн хэрэгслээс нөгөө тээврийн хэрэгсэлд зөвхөн гаалийн хяналт дор шилжүүлэн ачина.

10.17.Улаанбаатар хотоос бусад аймаг, сум, дүүрэгт байрлах гаалийн байгууллага өөрийн хариуцах нутаг дэвсгэрт хүлээн авах, илгээх шуудангийн илгээмжид, энэ журмын дагуу гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт хийнэ.

10.18.Гаалийн байгууллагагүй аймаг, сум, дүүргүүдийн шуудангийн үйлчилгээний салбараар дамжуулан гадаадад илгээх болон хүлээн авагчид нь олгох илгээмжийг улс хоорондын шуудангийн илгээмжийн нэгдсэн төвд гаалийн байгууллага шуудангийн ажилтныг байлцуулан рентген аппаратаар шалгана.

10.19.Гаалийн байгууллагагүй аймаг, сум, дүүргүүдийн шуудангийн үйлчилгээний салбараар дамжуулан хилийн чанадад илгээх улс хоорондын шуудангийн илгээмжид тухайн шуудангийн салбарын эрхлэгч шалгалт хийж, улс хоорондын шуудангийн илгээмжийн нэгдсэн төвд ирүүлнэ.

10.20.Хүлээн авагчид хаягаар нь гардуулах, эсхүл Гаалийн байгууллагагүй аймаг, сум, дүүргүүдийн шуудангийн үйлчилгээний салбарт очих боловч гаалийн байгууллага шалгах ачааг гаалийн хяналтын бүсэд саатуулж, шуудангийн байгууллага хүлээн авагчид мэдэгдэнэ.

10.21.Дараах тохиолдолд шуудангийн байгууллага илгээмжийг илгээгчид буцаана.

10.21.1.Гаалийн байгууллага гаалийн хилээр нэвтрүүлэхийг зөвшөөрөөгүй;

10.21.2.Илгээгч буюу хүлээн авагч нь гаалийн байгууллагаас ногдуулсан татвар, хураамжийг төлөхөөс татгалзсан;

10.21.3.Хүлээн авагчийн нэр, хаяг тодорхойгүй.

10.22.Илгээмжийг гаалийн хяналтаас гаргахыг гаалийн байгууллага зөвшөөрсөн тохиолдолд хүлээн авагчид нь хаягаар гардуулах үйл ажиллагааг шуудангийн ажилтан гүйцэтгэнэ.

10.23.Гаалийн улсын байцаагч шуудан илгээмжид гаалийн хяналт, бүрдүүлэлт хийж, гаалийн байгууллагын автоматжуулсан системд баталгаажуулах бөгөөд гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийж, шуудан илгээмжийг гаалийн хяналтын бүсээс гаргах зөвшөөрөл өгнө.

10.24.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх илгээмжид гаалийн байгууллага хяналт тавина.

10.25.Гаалийн улсын байцаагч нь илгээмжид улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглосон, хязгаарласан бараа болон мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис байж болзошгүй зөрчил илрүүлсэн тохиолдолд гаалийн улсын ахлах байцаагчид мэдэгдэж, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

10.26.Улсын хилээр хувь хүний нэр дээр гаргаж буй илгээмжид эдийн тодорхойлтын маягт /CN22, CN23, CP72/ болон дагалдах бусад бичиг баримтад тухайн илгээмжтэй холбоотой гаалийн байгууллагад шаардлагатай мэдээлэл бүрэн багтсан бол гаалийн мэдүүлэг гэж үзэн тээврийн бичиг баримтад нь “Гаалийн хяналтад байгаа” хяналтын тэмдэг дарж, гарын үсэг зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдгийг хяналтын тэмдгийн баруун доод буланд тод дарж баталгаажуулан хилийн гаалийн байгууллагын хяналтад илгээнэ.

Арван нэг.Зорчигчийн бараанд гаалийн хяналт тавих

11.1.Зорчигч “Зорчигчийн гаалийн мэдүүлэг”-ийг нөхөн бичиж, гаалийн улсын байцаагчид өгсөн үеэс зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлс, хилээр нэвтрүүлэх бараанд гаалийн шалгалт хийж эхлэх бөгөөд зорчигч хилээр орох, гарах хүртэлх хугацаанд гаалийн хяналтад байна.

11.2.Зорчигчийн бараанд гаалийн мэдүүлэг, холбогдох бичиг баримтыг үндэслэн бүрдүүлэлт хийж, хяналт тавина.

11.3.Зорчигчийн бараанд гаалийн хяналт тавихдаа Гаалийн тухай хуулийн 240 дүгээр зүйлд заасан хяналтын хэлбэрүүдээс аль тохиромжтойг сонгон хэрэглэнэ.

11.4.Улаан, ногоон гарц бүхий гаалийн хяналтын бүсэд зорчигч улаан, ногоон гарцыг сонгоно.

11.5.Зорчигч ногоон гарцыг сонгосон бол хилээр нэвтрүүлэхийг хориглосон, хязгаарласан, биеэс тусдаа явуулсан, бусдад дамжуулах, гаалийн болон бусад татвар төлөх, гаалийн байгууллагад мэдүүлэх бараа, валют байхгүй хэмээн мэдүүлсэн гэж үзнэ.

11.6.Ногоон гарцаар нэвтэрч буй зорчигч энэ журам болон гаалийн хууль тогтоомж зөрчсөн нь гаалийн хяналтаар илэрсэн, эсхүл гаалийн байгууллага энэ талаар мэдээлэл авсан бол гаалийн шалгалт хийнэ.

11.7.Гаалийн хилээр нэвтрэх этгээд барааг биедээ нуусан гэх тодорхой сэжиг байгаа бол биед нь үзлэг хийнэ.

11.8.Хүний биед үзлэг хийхдээ Гаалийн тухай хуулийн 247 дугаар зүйлийг мөрдөнө.

11.9.Гаалийн шалгалтаар зорчигч хууль, тогтоомж зөрчсөн нь тогтоогдвол холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Арван хоёр.Зорчигчийн тээврийн хэрэгсэлд хяналт тавих

12.1.Гаалийн тухай хуулийн 229 дүгээр зүйлд заасан зорчигчийн авто тээврийн хэрэгслийг хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлэхэд дараах дарааллыг мөрдөнө:

12.1.1.Автотээврийн хэрэгслийг гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан даруйдаа Энэ журмын хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлэг”-ийг бөглөж, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ, гадаад паспортын хамт гаалийн байгууллагад гаргаж өгнө.

12.1.2.Хилийн гаалийн байгууллага 12.1.1-д заасан бичиг баримтыг үндэслэн тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмын “Зорилго” хэсгийн “Түр (Аялал жуучлал)” төрлийг сонгон бүртгэж, баталгаажуулан, “Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн тээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлэг”-ийн 13 дугаар хүснэгтэд тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмын “Бүртгэлийн дугаар”-ыг нөхөн бичиж, 14 дүгээр хүснэгтэд “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, гарын үсэг зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг тод дарж, авто тээврийн хэрэгсэл эзэмшигчид олгоно.

12.1.3.Авто тээврийн хэрэгслийг шалгахаар томилогдсон гаалийн улсын байцаагч автомашины арлын дугаар болон бусад үзүүлэлтүүдийг Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлэгтэй тулган шалгаж, авто тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмд баталгаажуулж, гаалийн улсын ахлах байцаагчид цахимаар илгээнэ.

12.1.4.Гаалийн улсын ахлах байцаагч гаалийн хяналтын бүсээс гаргах зөвшөөрөл өгнө.

12.1.5.Хилийн гаалийн байгууллага түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн тээврийн хэрэгслийг улсын хилээр буцаан нэвтрүүлэх, эсхүл гаалийн бүрдүүлэлтийн зохих горимд байршуулах хүртэл хяналт тавина.

12.1.6.Түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийг буцаан нэвтрүүлэхэд гаалийн байгууллага автотээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн програмаас “Бүртгэлийн дугаар”-ыг татаж бүртгээд баталгаажуулан, хаалт хийж, энэ журмын 12.1.2-т заасан Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлгийг хураан авч, 15 дугаар хүснэгтэд “Монголын гааль зөвшөөрөв” тэмдэг дарж, гарын үсэг зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг тод дарна.

12.2.Түр хугацаагаар оруулсан авто тээврийн хэрэгслийг эзэмшигч гадаадын иргэн бусдад шилжүүлэх, худалдах, гаалийн баталгаат агуулахад хадгалах тохиолдолд гаалийн бүрдүүлэлтийн зохих горимд байршуулна. Гаалийн мэдүүлгийн 52 дугаар хүснэгтийн ачааны манифест хэсэгт “Бүртгэлийн дугаар”-ыг татаж гаалийн бүрдүүлэлт хийх бөгөөд гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болсноор Автотээврийн хэрэгслийн бүртгэл хаагдана.

12.3.Гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн гаалийн байгууллага Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлгийн 15 дугаар хүснэгтэд “Монголын гааль зөвшөөрөв” тэмдэг дарж, гарын үсэг зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг тод дарж, авто тээврийн хэрэгслийг улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн этгээдэд буцаан олгоно. Автотээврийн хэрэгслийн улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн этгээд улсын хилээр буцаж гарахдаа гаалийн байгууллагад Монгол Улсын хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн автотээврийн хэрэгслийн гаалийн мэдүүлгийг үзүүлнэ.

12.4.Түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн тээврийн хэрэгслийг анх хяналтад хамруулсан гаалийн байгууллага Гаалийн тухай хуулийн 3.1.5-д заасан хугацаанд буцааж нэвтрүүлээгүй тээврийн хэрэгслийн эзэмшигчийн талаарх мэдээллийг холбогдох байгууллагад мэдэгдэж, арга хэмжээ авна.

12.5.Авто тээврийн хэрэгслийг улсын хилээр буцаан нэвтрүүлээгүй тээврийн хэрэгсэл эзэмшигч гаалийн бүрдүүлэлтийг нөхөн хийж, гаалийн болон бусад татварыг барагдуулах бөгөөд зөрчлийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

12.6.Гадаад улсад байнга оршин суух эрхтэйгээс бусад Монгол улсын иргэн гадаад улсын бүртгэлийн дугаартай автотээврийн хэрэгсэлтэй улсын хилээр орох тохиолдолд хилийн гаалийн байгууллага автотээврийн хэрэгслийн програмд бүртгэж, гаалийн бүрдүүлэлтийн зохих горимд байршуулна.

Арван гурав.Бусад

13.1.Улсын хилээр бараа, зорчигч тээвэрлэн, эсхүл хоосон нэвтрүүлэх тээврийн хэрэгслийг гаалийн байгууллага бүртгэн, гаалийн хяналтад авч, гаалийн шалгалт хийнэ. Шалгалтын явцад тээврийн хэрэгслийн нуувч болгон ашиглаж болзошгүй эд анги, зай хөндийг шалгана. Шаардлагатай бол тээврийн хэрэгслийн эд ангийг задлуулж шалгана.

13.2.Хувь хүний нэр дээр илгээсэн болон зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлд хамаарахгүй барааны үнийн дүн 3.000.000 /гурван сая/ төгрөг болон түүнээс доош бол “Барааны гаалийн бүрдүүлэлтийн хуудас” /Маягт №2/-аар, 3.000.001 төгрөг /гурван сая/-өөс дээш бол гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны гаалийн мэдүүлгээр гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.Гаалийн хилээр оруулах, нэр төрөл тус бүрээс нэг ширхэгээс илүүгүй гэрийн тавилгад үнийн дүн харгалзахгүй “Барааны гаалийн бүрдүүлэлтийн хуудас” /Маягт №2/-аар гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

13.3.Гаалийн хилээр нэвтрүүлэхийг хязгаарласан бараа, мал, амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, барилгын материал, бүх төрлийн тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, түүхий эд, боловсруулаагүй эсхүл дахин боловсруулах бараа, химийн болон цацраг идэвхит бодис, ашигт малтмал, уул уурхайн бүтээгдэхүүн, түүх, соёлын дурсгалт зүйлс, палеонтологийн болон археологийн олдвор, шинжлэх ухаан, техникийн ололт, газар нутгийн дүрс, зураг зүйн бусад материал, судалгаа шинжилгээний материал, хүнсний бүтээгдэхүүн зэрэг бараанд “Барааны гаалийн бүрдүүлэлтийн хуудас” /Маягт №2/-аар гаалийн бүрдүүлэлт хийхгүй.

13.4.Энэ журмын 13.3-т заасан бараа, гаалийн нутаг дэвсгэрт болон хилийн чанадад боловсруулалт хийх барааг хувь хүний нэр дээр гаалийн бүрдүүлэлт хийхгүй

13.5.Бараа гаалийн хяналтад байх хугацаанд гэмтэж муудсан, чанарын шаардлага хангахгүй болсон, мэргэжлийн холбогдох байгууллагын дүгнэлтээр эрүүл ахуй, эрүүл мэнд, байгаль орчинд хор хөнөөлтэй байж болох нь тогтоогдсон тохиолдолд бараа устгах горимыг хэрэгжүүлэх журмын дагуу устгана.

13.6.Гаалийн бичиг баримтын бүрдүүлэлт, татварын тооцоо, гаалийн шалгалт хийсэнээс үүдэн гарах хариуцлагыг тухайн ажлыг гүйцэтгэж системд баталгаажуулалт хийсэн, зөвшөөрөл олгосон, гаалийн мэдүүлгийн холбогдох хүснэгтэд хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулсан гаалийн улсын байцаагч хүлээнэ.

13.7.Гаалийн бүрдүүлэлтийг баталгаажуулж байгаа хяналтын дардасыг өөрчлөх, огноог засварлахыг хориглоно.

13.8.Энэ журмын 13.6.-д заасныг зөрчсөн тохиолдолд гаалийн болон бусад хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

13.9.Гаалийн түр агуулах, баталгаат бүсэд хадгалах хугацаа дууссан барааг Гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлийн дагуу шийдвэрлэнэ.

13.10.Энэ журмаар зохицуулагдаагүй асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

Гаалийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны

А/275 дугаар тушаалаар батлагдсан журмын хавсрал

МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛЭЭР ТҮР ХУГАЦААГААР НЭВТРҮҮЛСЭН АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГААЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ

1.Жолоочийн овог нэр:	2.Паспорт дугаар:	3.Регистрийн дугаар:
4.Харьяалагдах улс:	5.Тээврийн хэрэгслийн дугаар:	6.Арлын дугаар
7.Тээврийн хэрэгслийн төрөл:	8.Марк, модель:	9.Гэрчилгээний дугаар:
10.Хилээр нэвтрэх зорилго:	11.Буцаж нэвтрэх огноо:	12.Буцаж нэвтрэх боомтын нэр:
13.Нотолгооны дугаар:		
14.Хилээр орохыг зөвшөөрсөн гаалийн байгууллагын тэмдэг	15. Хилээр гарахыг зөвшөөрсөн эсхүл гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн гаалийн байгууллагын тэмдэг	

Мэдүүлсэн...../...../ Огноо: он сар..... өдөр

ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН ГОРИМ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Чөлөөт бүсийн горим /цаашид горим гэх/-ыг хэрэгжүүлэхэд Монгол Улсын гаалийн хууль тогтоомж, Чөлөөт бүсийн тухай хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон энэ журмыг мөрдөнө.

1.2.Горим сонгох, шаардагдах мэдээлэл, бичиг баримтыг үндэслэн барааг горимд байршуулах, горим дуусгавар болгохтой холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.3.Горимыг мэдүүлэгч сонгох бөгөөд горимын шаардлагыг хангасан тохиолдолд гаалийн байгууллагын зөвшөөрлөөр барааг энэ горимд байршуулна.

1.4.Чөлөөт бүсэд шинээр үйл ажиллагаа эрхлэх иргэн, хуулийн этгээд бүртгэлийн гэрчилгээ авсан даруйд аж ахуйн нэгжийн мэдээллийг Чөлөөт бүсийн захирагчийн Ажлын алба нь тухай бүр гаалийн байгууллагад ирүүлж байна.

1.5.Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 8.7.6-д заасны дагуу бүртгүүлсэн аж ахуйн нэгж, байгууллагын барааг энэ горимд байршуулна.

1.6.“Чөлөөт бүсэд боловсруулах” үйл ажиллагааг Гаалийн тухай хуулийн 99.2 зааснаар ойлгоно.

1.7.Гаалийн байгууллага чөлөөт бүсэд байгаа барааг аль ч үед шалгах эрхтэй байна.

1.8.Чөлөөт бүсэд оруулсан барааны чанарыг хадгалах зорилгоор ердийн арчилгаа хийх, баглаа боодлыг өөрчлөх, бүлэглэх, ангилах, задгай барааг савлах, хэсэглэх, зэрэглэл тогтоох, ачилтад бэлтгэх зэрэг шаардлагатай арга хэмжээ авч болно.

Хоёр.Горимд байршуулах бараа, горимын код

2.1.Чөлөөт бүсийн горимд дараах барааг байршуулна:

2.1.1.Гаалийн тухай хуулийн 231.1 дэх хэсэгт заасан бараа;

2.1.2.Чөлөөт бүсэд барилга байгууламж, дэд бүтцийг барьж байгуулахад шаардагдах хилийн чанадаас болон гаалийн нутаг дэвсгэрээс чөлөөт бүсэд оруулах техник, тоног төхөөрөмж, машин механизм, барилгын материал, түүхий эд болон бусад бараа материал;

2.1.3.Чөлөөт бүс дотор барааг хадгалах, боловсруулах зориулалтаар ашиглах тоног төхөөрөмж, үйлдвэрлэлийн боловсруулах үйл ажиллагаанд ашиглах зориулалттай, химийн урвал өдөөгч, хурдасгагч удаашруулагч бодис, тухайн чөлөөт бүсэд ажиллаж

буй ажилчдын ажлын байран дахь хэрэглээний бараа, дэлгүүрийн бараа, түлш шатахуун, хоол хүнс болон ус ундаа.

2.2.Нийгмийн аюулгүй байдал, ёс зүй, ёс суртахуун, эрүүл ахуй, эрүүл мэнд, хүн, мал, ургамлын хорио цээр, худалдааны тэмдэгт, патент, зохиогчийн эрхтэй холбоотойгоос бусад үндэслэлээр барааг хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулахад хязгаарлалт тогтоохгүй.

2.3.Горимд байршуулах монголын бараа нь тарифын бус хязгаарлалтад хамаарах бөгөөд гадаадын бараа нь Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглосноос бусад тарифын бус хязгаарлалтад хамаарахгүй.

2.4.Горимд дараах кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ:

№	Горимын утга	Бүрдүүлэлт хийх горимын код	Өмнөх бүрдүүлэлтийн горимын код
1	Гадаадын барааг чөлөөт бүсэд оруулах		
	Гадаадын барааг хилийн чанадаас оруулах	770	шаардахгүй
	Гаалийн нутаг дэвсгэрт боловсруулсан барааг оруулах	771	551-554
2	Монголын барааг чөлөөт бүсэд оруулах		
	Монголын барааг хилийн чанадаас оруулах	772	100,101,120,141-144,150
	Монголын барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээс оруулах	773	шаардахгүй
3	Барааг гаалийн баталгаат бүсээс чөлөөт бүсэд оруулах		
	Барааг гаалийн баталгаат агуулахаас оруулах	774	700,703,705,706,707,709.
	Барааг гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газраас оруулах	775	720,722, 724
	Барааг гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газраас оруулах	776	710,712,713,715.
4	Чөлөөт бүсээс чөлөөт бүсэд оруулах	777	770-776, 778
5	Гаалийн бусад хяналтаас чөлөөт бүсэд оруулах	778	шаардахгүй

2.5.Гадаадын барааг чөлөөт бүсэд оруулахад гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 770, 771, 774-776, 778 кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

2.6.Чөлөөт бүсэд оруулсан, эсхүл тэнд үйлдвэрлэсэн барааг бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн өөр чөлөөт бүсэд оруулахад Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын 777 кодоор гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

Гурав.Гаалийн бүрдүүлэлт

3.1.Барааг гаалийн нутаг дэвсгэрээр дамжуулахгүйгээр хилийн чанадаас болон гаалийн баталгаат агуулах, баталгаат үзэсгэлэнгийн газар, баталгаат үйлдвэрийн газраас чөлөөт бүсэд оруулах, чөлөөт бүсээс гаалийн нутаг дэвсгэрээр дамжуулахгүйгээр хилийн чанадад гаргахад Гаалийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.2 дахь хэсэгт заасны дагуу гаалийн хялбарчилсан бүрдүүлэлт хийнэ.

3.2.Барааг энэ горимын дагуу гаалийн байгууллагад мэдүүлэхдээ тээврийн бичиг баримт, гадаад худалдааны гэрээ, эсхүл үнийн нэхэмжлэх, чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа хуулийн этгээдийн гэрчилгээ, чөлөөт бүсийн бүртгэлийн гэрчилгээг гаргаж өгнө.

3.3.Горимд байршуулах монголын бараанд гаалийн бүрдүүлэлт хийхэд Гаалийн тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.3 дахь хэсэгт заасан бичиг баримтыг гаргаж өгнө.

3.4.Мэдүүлэгч 3.2, 3.3 дахь хэсэгт заасан бичиг баримтыг цахим шуудан, факс болон гаалийн байгууллагын мэдээллийн сүлжээгээр дамжуулан гаалийн байгууллагад ирүүлж болно.

3.5.Журмын 3.2, 3.3 дахь хэсэгт заасан мэдээлэл, бичиг баримт нь горимын шаардлага хангаагүй бол гаалийн байгууллага нэмэлт мэдээлэл, бичиг баримтыг шаардаж болно.

3.6.Хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулж, боловсруулалт хийх бараа, материалын жагсаалтыг аж ахуйн нэгж, байгууллага хяналт тавьж буй гаалийн байгууллагад урьдчилан гаргаж өгнө.

3.7.Гадаад худалдааны гэрээ, бараа, материалын жагсаалтыг Чөлөөт бүс хариуцсан Гаалийн улсын ахлах байцаагч бүртгэж, хяналт тавина.

3.8.Мэдүүлэгч нь барааг чөлөөт бүсэд боловсруулахтай холбогдсон мэдээллээр гаалийн байгууллагыг хангана. Тухайлбал: боловсруулах барааны нэр, марк серийн дугаар, материалын орцын тооцоо, хаягдал үлдэгдлийн хэмжээ, боловсруулалтын үр дүнд бий болох бүтээгдэхүүний загвар дээж, фото зураг, бүдүүвч зураг, худалдааны болон техникийн бичиг баримт, шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт, өөр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх бол тухайн бүтээгдэхүүний мэдээлэл, схем, фото зургийг гаргаж өгнө.

3.9.Гадаад худалдааны гэрээнд барааг боловсруулах арга, үе шат, хугацаа, боловсруулалтын үйл ажиллагааны тухай нарийвчлан заасан байна.

3.10.Гадаадын барааг монголын бараатай нийлүүлж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, монголын барааг өөр бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхэд ашиглах бол материалын орцын норм хэмжээг тогтоосон байна.

3.11.Материалын тооцоо хариуцсан гаалийн улсын байцаагч боловсруулалтанд ашиглагдсан барааны тооцоог хянаж, гаалийн бүрдүүлэлт хийхээс өмнө баталгаажуулсан байна.

3.12.Баталгаажуулсан материалын тооцоог үндэслэн зохих горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

3.13.Хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулан боловсруулсан барааг дотоодын хэрэглээнд зориулан оруулахад татвар тооцох гаалийн үнийг энэ журмын 3.10-т заасан материалын орц болон дараах үнэ, зардал, өртөг дээр үндэслэн тодорхойлно:

3.13.1.тухайн бараанд бүрэлдэхүүн болсон импортын түүхий эд, бүрдэл хэсэг, эд анги тэдгээртэй адилтгах зүйлсийн үнэ;

3.13.2.тухайн барааг үйлдвэрлэхэд ашигласан химийн урвалж, эрчим хүч, бензин, тос тосолгооны материалын үнэ;

3.13.3.тухайн барааг боловсруулахад шаардлагатай бөгөөд хилийн чанадад хийж гүйцэтгэсэн инженерийн болон өөрчлөн шинэчлэх шийдэл, урлал чимэглэл болон дизайны ажил, ерөнхий бүдүүвч болон техникийн зураг төслийн өртөг.

3.14.Энэ журмын 3.13.1-3.13.3-д заасан үнэ, өртөг, зардлыг тооцохдоо хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулах /горимын код-770/ горимд байршуулсан барааны мэдүүлгээр тодорхойлсон гаалийн үнэд үндэслэнэ.

3.15.Энэ журмын 3.13.3-д заасан өртгийг хуваарилахдаа боловсруулах барааны тоог гэрээгээр хатуу тогтоосон бол холбогдох өртгийг хүлээгдэж буй нийт боловсруулах тоо хэмжээнд, харин боловсруулах барааны тоог тогтоох боломжгүй бол эхний бүрдүүлэлтэд тооцож мэдүүлнэ.

3.16.Бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч бүтээгдэхүүний орц нормын тооцоо, барааг хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулах горимд байршуулсан гаалийн мэдүүлгээр тодорхойлсон үнэ дээр үндэслэн гаалийн үнийг мэдүүлэгч үнэн зөв, бодитой тодорхойлсон эсэхийг шалгаж шийдвэрлэнэ.

3.17.Чөлөөт бүсэд боловсруулах барааны боловсруулалтын явцад гарсан хаягдал, үлдэгдэлд мэдүүлэгчийн сонгосон гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын дагуу гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

3.18.Горимын дагуу байршуулах барааны мэдээллийг хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч гаалийн автоматжуулсан системээр хүлээн авч, бичиг баримттай тулган шалгаж, “баталгаажуулах” үйлдэл хийж, мэдээллийг гаалийн улсын ахлах байцаагчид гаалийн автоматжуулсан систем ашиглан цахимаар илгээнэ. Хяналт, шалгалт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч “Зөвшөөрөх” үйлдэл хийсэнээр гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно.

3.19.Мэдүүлэгч хүсэлт гаргасан тохиолдолд гаалийн мэдүүлгийг хэвлэж гаалийн улсын байцаагч баримтад “Гаалийн хяналтад байгаа” тэмдэг дарж, гаалийн улсын байцаагч гарын үсгээ зурж, хувийн дугаар бүхий тэмдэг дарж баталгаажуулна.

3.20.Чөлөөт бүсэд оруулсан барааг гаалийн нутаг дэвсгэрт оруулахад өмчлөх эрхийг шилжүүлж гаалийн бүрдүүлэлт хийж болно.

Дөрөв.Горимын шаардлага

4.1.Чөлөөт бүсэд бараа оруулах, гаргах, боловсруулалт хийх үйл ажиллагаа гаалийн хяналтад байна.

4.2.Чөлөөт бүсийн орох, гарах хаалга, бүсийн доторх барилга байгууламж, объектыг дохиоллын найдвартай систем, байнгын гэрэлтүүлгээр тоноглож, телехяналтын систем бүхий харуул хамгаалалттай байна.

4.3.Чөлөөт бүсийн захирагчийн ажлын алба нь Гаалийн тухай хуулийн 285.2 дахь хэсэгт заасны дагуу гаалийн байгууллагыг үйл ажиллагаа явуулах хэвийн нөхцөлөөр хангана.

4.4.Чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэгч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

4.4.1.чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулах зориулалттай барилга, байгууламж нь битүү, барааг бүрэн бүтэн байлгах, бүртгэл тооцоо хийх боломжийг хангасан байх;

4.4.2.чөлөөт бүсэд бараа бүтэгдэхүүний борлуулалт, үйлчилгээний үйл ажиллагаа явуулж буй хуулийн этгээд нь гаалийн байгууллагатай гаалийн нэгдсэн онлайн сүлжээнд холбогдож, барааны бүртгэлд GS1 системийг нэвтрүүлсэн байх;

4.4.3.чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэгч иргэн, Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь гаалийн байгууллагын гаалийн хяналт тавих нөхцөлийг бүрдүүлж, ажлын байр, хяналтын талбай чөлөөт бүсийн орох, гарах хаалга, бүсийн доторх барилга байгууламжийг дохиоллын найдвартай систем, байнгын гэрэлтүүлгээр тоноглож, теле хяналтын систем бүхий харуул хамгаалалттай байх;

4.4.4.чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь гаалийн байгууллагатай нь гаалийн нэгдсэн онлайн сүлжээнд холбогдох;

4.4.5.чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага нь хяналтын камерыг бараа, ажил, үйлчилгээ бүхэлдээ харагдах, гаалийн хяналтын шаардлага хангахуйц тоо хэмжээгээр тохирох газарт байрлуулна. Камерын бичлэгийг гаалийн хяналтын зорилгоор ашиглах шаардлага хангахуйц түвшинд хийж, хяналтын нийтлэг журамд заасан хугацаанд хадгалж, гаалийн байгууллагаас шаардсан хугацаанд гаргаж өгөх;

4.4.6.аж ахуйн нэгж, байгууллага нь чөлөөт бүсэд байр, талбай, хашаа, авто зам, холбоо, цахилгаан, усан хангамж, ариутгах татуургын шугам сүлжээ зэргийг барихтай холбогдуулан хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулах техник, тоног төхөөрөмж, машин

механизм, барилгын материал, түүхий эд болон бусад бараа материалын жагсаалтыг хяналт тавьж буй гаалийн байгууллагад урьдчилан гаргаж өгөх;

4.4.7.Чөлөөт бүсэд оруулсан барааны бүрэн бүтэн байдлыг мэдүүлэгч хариуцах бөгөөд барааны бүртгэлийг цахим маягтын дагуу хөтөлж, зарцуулалтын мэдээг холбогдох нотлох баримтын хамт гаалийн байгууллагад улирал тутам гаргаж өгөх;

4.4.8.Мэдээ тайлан, баримтуудыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу архивын нэгж болгон боловсруулж, хадгалах.

Тав.Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимд мөрдөх баталгаа

5.1.Чөлөөт бүсэд оруулах, гаргах бараанд ногдуулах гаалийн болон бусад албан татварыг Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 16.1-16.3 дахь хэсэгт заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

5.2.Дараах тохиолдолд чөлөөт бүсийн горимд байршуулсан бараанд холбогдох гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, улсын төсөвт төвлөрүүлнэ:

5.2.1.давагдашгүй хүчин зүйлээс бусад шалтгаанаар чөлөөт бүсээс алдагдсан, устгагдсан;

5.2.2. гаалийн байгууллагын зөвшөөрөлгүй захиран зарцуулсан.

5.3.Энэ журмын 5.2-д заасан тохиолдолд импортын гаалийн татварыг зөрчил илрүүлсэн өдрийн Монголбанкны ханшийг үндэслэн, хүчин төгөлдөр мөрдөж буй ердийн тарифаар ногдуулан, хураан авч улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

5.4.Хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулан боловсруулалт хийсэн барааг, дотоодын хэрэглээнд зориулан оруулахад барааны татвар тооцох гаалийн үнийг энэ журмын 3.13-т заасны дагуу тодорхойлон, импортын Гаалийн болон бусад татварыг ногдуулан улсын төсөвт төвлөрүүлнэ.

5.5.Хилийн чанадаас чөлөөт бүсэд оруулсан барааг чөлөөт бүсээс гаалийн нутаг дэвсгэрт боловсруулахаар оруулахад Гаалийн тухай хуулийн 102.1 дэх хэсэгт заасны дагуу гаалийн болон бусад татвар ногдуулж, хураан авч, төрийн сангийн тусгай дансанд төвлөрүүлнэ.

Зургаа.Горим дуусгавар болох

6.1.Барааг өөр горимд байршуулснаар, эсхүл чөлөөт бүс татан буугдсанаар горим дуусгавар болно.

6.2.Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 8.7.6-д заасны дагуу чөлөөт бүсэд үйл ажиллагаа эрхлэх бүртгэлээс хассан тохиолдолд үлдэгдэл барааг тоолж, 3 сар хүртэлх хугацаанд бүртгэлээс хасагдсан аж ахуйн нэгж байгууллагын байр, агуулахад гаалийн хяналтын дор хадгална.

6.3.Энэ журмын 6.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн холбогдох горимд байршуулна.

6.4.Энэ журмын 6.2-т заасан хугацаанд гаалийн бүрдүүлэлтийн холбогдох горимд байршуулаагүй бол гаалийн тухай хуулийн 298 дугаар зүйлд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН
АЖ УЙЦДЭЭРИЙН САНДЫН
ТУШААЛ

2016 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 62

Журам батлах тухай

Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.9 дэх заалтыг үндэслэн
ТУШААХ нь.

Нэг. "Чөлөөт бүсэд согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгох журам"-ыг нэгдүгээр хавсралтаар, "Чөлөөт бүсэд тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох журам"-ыг хоёрдугаар хавсралтаар, "Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрөл олгох журам"-ыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

Хоёр. Журмыг хэрэгжүүлж ажиллахыг чөлөөт бүсийн Захирагч нарт үүрэг болгосугай.

Гурав. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга /Д.Нямхүү/-д даалгасугай.

ДЭРДЭНЭБАТ

ЧӨЛӨӨТ БҮСЭД СОГТУУРУУЛАХ УНДАА ХУДАЛДАХ, ТҮҮГЭЭР ҮЙЛЧЛЭХ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь чөлөөт бүсэд согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгохтой холбоотой нарийвчилсан журмыг тогтооход оршино.

1.2. Чөлөөт бүсэд согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль, Чөлөөт бүсийн тухай хууль, Хүнсний тухай, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хууль, Архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хууль, Захиргааны хариуцлагын тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай болон бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

Хоёр. Тусгай зөвшөөрөлд тавигдах шаардлага

2.1. Согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрлийг /цаашид тусгай зөвшөөрөл гэх/ энэхүү журмаар тогтоосон шаардлага, мэргэжлийн хяналтын байгууллагын санал, дүгнэлтийг үндэслэн чөлөөт бүсийн Захирагчийн захирамжаар олгоно.

2.3. Согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөлтэй газар нь худалдаа, үйлчилгээний технологи, ариун цэвэр, эрүүл ахуй, стандартын шаардлага хангасан байх бөгөөд хэрэглэгчдийн эрх ашгийг дээдэлсэн соёлтой үйлчилгээг үзүүлнэ.

2.4. Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.4.1. Чөлөөт бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээд байх;

2.4.2. Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн мэдээллийн бүртгэлд бүртгүүлсэн байх;

2.4.3. Худалдаа, үйлчилгээний газарт эрүүл ахуйн зохистой дадал, дотоод хяналтыг нэвтрүүлж хэвшсэн байх;

2.4.4. Худалдааны газар нь "Худалдааны газар, түүний үйлчилгээ, Ерөнхий шаардлага MNS 5021:2007", зоогийн газар, баар, кафе нь "Хоолны газрын ангилал, Зэрэглэл, Үндсэн шаардлага MNS 4946:2005" стандартад заасан шалгуур үзүүлэлтийг хангасан байх;

2.4.5. Худалдааны цэгт худалдагч, үйлчилгээний цэгт холбогдох мэргэжлийн ажилчдыг орон тоогоор ажиллуулж, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг хариуцан төлдөг байх;

2.4.6.үйл ажиллагаагаа тогтвортой явуулж татвар, санхүүгийн тайлангаа цаг хугацаанд нь гаргаж хэвшсэн байх;

2.4.7.Худалдаа, үйлчилгээний газар нь гадна талбайгаа тохижуулж, гэрэлтүүлэг, камер байрлуулсан байх;

2.4.8.сүүлийн 1 жилийн дотор хууль тогтоомж болон тусгай зөвшөөрөлд заагдсан шаардлагыг зөрчсөн үйл ажиллагааг явуулаагүй байх

2.5.Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь дараах бичиг баримтыг бүрдүүлэн чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд ирүүлнэ:

2.5.1.Өргөдөл /эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл, ажилласан хугацаа зэргийг тодорхой дурдах/;

2.5.2.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар;

2.5.3.Согтууруулах ундааны нэр төрөл, гарал үүслийг харуулсан мэдээлэл;

2.5.4.Худалдаа, үйлчилгээний газрын гадна, дотно тохижилт, аюулгүй байдлыг хангасныг харуулсан фото зураг;

2.5.5.Улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт.

Гурав. Тусгай зөвшөөрөл олгох

3.2.Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөл хүсэгчийн өргөдөл, бусад бичиг баримтыг хүлээн авснаас хойш 14 хоногийн дотор холбогдох байгууллагуудаар нягтлан шалгуулах, магадлан шинжилгээ хийлгэх дараах ажлыг хариуцан гүйцэтгэнэ:

3.2.1.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ журмын 2.4.2, 2.4.3-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэх талаар мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчийн санал, дүгнэлт гаргуулах;

3.2.2.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ журмын 2.4.5-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэх талаар татварын байгууллагын тодорхойлолт гаргуулах;

3.2.3.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ журмын 2.4.7-д заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэх талаар цагдаагийн байгууллагын тодорхойлолт гаргуулах;

3.2.4.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь хуульд заасан бусад шаардлагыг хангаж байгааг эсэхийг магадлах үйл ажиллагаа.

3.3.Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөл олгох эсэх асуудлаар гаргасан санал, дүгнэлтээ чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна;

3.4.Чөлөөт бүсийн Захирагч нь энэ журмын 3.2-т заасан хугацааны дотор дараах шийдвэрийн аль нэгийг бичгээр гаргана:

4.8.Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон бол иргэн, хуулийн этгээд нь хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу гомдлоо чөлөөт бүсийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад гаргана.

Тав. Журмын хэрэгжилтэнд хяналт тавих

5.1.Энэ журмын хэрэгжилтэд Захирагчийн ажлын алба, цагдаагийн байгууллага хяналт тавьж ажиллах ба холбогдох хууль тогтоомж, энэ журмаар тавигдсан шаардлагыг зөрчсөн талаарх мэдээллийг тухай бүр, журмын хэрэгжилтийн талаарх мэдээг хагас, бүтэн жилээр гаргаж чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна.

5.2.Энэ журмын 5.1-т заасан байгууллага, эрх бүхий албан тушаалтан журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахдаа дангаар болон хяналтын комисстой хамтран хяналт шалгалтыг хийж болно.

5.3.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрөлтэй холбоотой гарсан зөрчлөөс үүссэн хохирлыг бүрэн хариуцна.

5.4.Энэ журмыг зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд холбогдох хууль тогтоомжид заасан хариуцлага ногдуулна.

3.4.1. Тусгай зөвшөөрөл олгох тухай захирамж гаргах;

3.4.2. Тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзаж, өргөдлийг буцаах.

3.5. Тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан бол татгалзсан үндэслэлийг заасан байна.

3.6. Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэр гаргуулах, шийдвэрийг үндэслэн гэрчилгээ олгох ажлыг энэ журмын 3.2-т заасан хугацаанд хариуцан гүйцэтгэнэ.

3.7. Тусгай зөвшөөрлийг 2 жилийн хугацаатай олгоно. Хугацааг сунгах тохиолдолд анх олгосон хугацаагаар сунгана.

3.8. Тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэрт худалдаа, үйлчилгээний газрын ажиллах цагийн хуваарь, гэрчилгээнд согтууруулах ундааны төрлийг заасан байна.

Дөрөв. Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах, хүчингүй болгох

4.1. Аж ахуйн нэгж нь тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусах өдрөөс 14 хоногийн өмнө хугацаа сунгуулах тухай хүсэлтээ энэхүү журамд заасан тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг биелүүлж ажилласан тухай тайлангийн хамт тухайн чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд ирүүлнэ.

4.2. Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөлд тавигдах шаардлагыг хэрхэн биелүүлж ажилласан талаар дүгнэж, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох байгууллагаас дүгнэлт гаргуулсны үндсэн дээр тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах талаарх хүсэлтийг чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна.

4.3. Чөлөөт бүсийн Захирагч нь энэ журмын 4.1-т заасан хугацааны дотор тусгай зөвшөөрлийг сунгах эсэх асуудлыг шийдвэрлэнэ.

4.4. Тусгай зөвшөөрлийг хуульд заасан үндэслэлээр чөлөөт бүсийн Захирагч хүчингүй болгоно.

4.5. Тусгай зөвшөөрөл олгосноос өөр газарт худалдаа, үйлчилгээ эрхэлсэн, тусгай зөвшөөрөл олгосноос хойш үйл ажиллагаа явуулаагүй 1 жил өнгөрсөнийг тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг ноцтой зөрчсөн гэж үзнэ.

4.6. Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох саналыг энэ журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны аль нь ч гаргаж болно.

4.7. Тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлагыг зөрчиж, энэ журмаар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан нь тусгай зөвшөөрлийг сунгах, дахин олгохгүй байх үндэслэл болно.

ЧӨЛӨӨТ БҮСЭД ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛАХ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгохтой холбоотой нарийвчилсан журмыг тогтооход оршино.

1.2.Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Чөлөөт бүсийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай болон бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

Хоёр. Тусгай зөвшөөрөлд тавигдах шаардлага

2.1.Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг /цаашид "тусгай зөвшөөрөл" гэх/ энэхүү журмаар тогтоосон шаардлага, холбогдох бичиг баримтыг үндэслэн чөлөөт бүсийн Захирагчийн захирамжаар олгоно.

2.2.Дараах хуулийн этгээдээс чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд тусгай зөвшөөрөл шаардахгүй:

2.2.1.Монгол Улсад эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд;

2.2.2.Гадаад улсад эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд.

2.3.Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээд дараахь шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.3.1.Ажлын байр нь үйл ажиллагаа явуулах чиглэлийн стандартуудын шаардлагыг хангасан Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ эрхлэх зориулалтын байх,

2.3.2.Тусгай зөвшөөрөл авсан ажлын байрандаа тогтвортой үйл ажиллагаа явуулах;

2.3.3.Хүний нөөцийн хувьд стандартын дагуу их эмч, сувилагч, эм зүйч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнүүдээр бүрэн хангагдсан, эмчлэх, эм барих, сувилах, эх барих эрхийн зөвшөөрөлтэй байх;

2.3.4.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч их эмч, эм зүйч нь тухайн мэргэжлээр тасралтгүй 5 жил ажилласан байх;

2.3.5.Эмчилгээ үйлчилгээнд ашиглах багаж тоног төхөөрөмж нь орчин үеийн технологийн дэвшлийг агуулсан, хүчин чадал бүхий байх.

2.4.Чөлөөт бүсэд эрүүл мэндийн тусгай зөвшөөрөл авахад Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 11.1-д зааснаас гадна дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

2.4.1.үүсгэн байгуулагчийн шийдвэр;

2.4.2.эрүүл мэндийн байгууллагын дүрэм, үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний төрөл, хүчин чадал, тооцоо;

2.4.3.эмнэлгийн мэргэжилтний бүрэлдэхүүн;

2.4.4.эмнэлгийн барилга байгууламж нь үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний төрөл, хүчин чадалд тохирсон болон эрүүл ахуйн шаардлага хангасан тухай холбогдох байгууллагын дүгнэлт;

2.4.5.эмнэлгийн багаж, тоног төхөөрөмж нь аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан тухай холбогдох байгууллагын дүгнэлт;

2.4.6.эрүүл мэндийн байгууллага байгуулах үндэслэл, санхүүгийн тооцоо.

2.5.Энэ журмын 2.4.2-2.4.6-д заасан баримт бичигт тавих шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг Эрүүл мэндийн сайдын 2013 оны 145 тоот тушаалын дагуу шаардана.

Гурав. Тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэр

3.1.Эрүүл мэндийн байгууллагад тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлыг дараах журмаар шийдвэрлэнэ:

3.1.1.үүсгэн байгуулагч нь энэ журмын 2.4-т заасан баримт бичгийг өргөдлийн хамт чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд ирүүлэх;

3.1.2.чөлөөт бүсийн Захирагчийн захирамжаар томилогдсон комисс үүсгэн байгуулагчийн өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 21 хоногийн дотор тусгай зөвшөөрөл олгох эсэхийг шийдвэрлэнэ.

Дөрөв. Мэргэжлийн үйл ажиллагааг явуулах тусгай зөвшөөрлийг сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох

4.1.Тусгай зөвшөөрлийн хугацааг доорх байдлаар сунгана:

4.1.1.Мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийг 3 хүртэл жилийн хугацаатай олгож, баталгаажуулна;

4.1.2.Мэргэжлийн үйл ажиллагааны үр дүнг харгалзан зөвхөн зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүсэлтээр анх олгосон хугацаанаас багагүй хугацаагаар сунгана;

ЧӨЛӨӨТ БҮСЭД ТАМХИ ХУДАЛДАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт тамхи болон тамхи орлуулагч (цаашид "тамхи" гэх) бүтээгдэхүүн худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгохтой холбогдсон нарийвчилсан журмыг тогтооход оршино.

1.2.Чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход Тамхины хяналтын тухай хууль, Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хууль, Захиргааны хариуцлагын тухай хууль, Чөлөөт бүсийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай болон бусад хууль тогтоомжийг удирдлага болгоно.

Хоёр. Тусгай зөвшөөрөлд тавигдах шаардлага

2.1.Чөлөөт бүсэд тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг /цаашид "тусгай зөвшөөрөл" гэх/ энэхүү журмаар тогтоосон шаардлага, холбогдох бичиг баримтыг үндэслэн чөлөөт бүсийн Захирагчийн захирамжаар олгоно.

2.2. Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

2.2.1.Чөлөөт бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээд байх;

2.2.2.тамхин бүтээгдэхүүнд мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчийн эрүүл мэндийн дүгнэлт гаргуулсан байх;

2.2.3.Худалдааны газар, түүний үйлчилгээ, Ерөнхий шаардлага MNS 5021:2007 стандартад заасан шаардлагыг хангасан тухай мэргэжлийн хяналтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлттэй байх.

2.2.4.хуульд заасан бусад шаардлага

2.3.Тамхины худалдаа, үйлчилгээ эрхэлж байгаа иргэн, хуулийн этгээд чөлөөт бүсэд дараахь худалдаа, үйлчилгээ явуулахыг хориглоно:

2.3.2.зөвшөөрөгдсөн цэгээс бусад газарт тамхины худалдаа, үйлчилгээ эрхлэх;

2.3.3.тамхийг ширхэгээр, гудамж талбайд, гар дээрээс болон дуудлагаар хүргэх үйлчилгээгээр худалдах.

2.3.4.тамхины бөөний худалдааны цэгт тамхийг жижиглэнгээр худалдаалах.

4.1.3. Зөвшөөрлийн гэрчилгээний сунгалт хийлгэлгүй ажилласан тохиолдолд "Эрүүл мэндийн тухай" хуулийн 19.8, 19.11.1 дэхь, "Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай" хуулийн 6.4 дэхь заалтуудыг зөрчсөн гэж үзэж хуулийн дагуу тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.

4.2. Тусгай зөвшөөрлийг дараах тохиолдолд түтгэлзүүлнэ:

4.2.1. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд зааснаас гадна эрүүл мэндийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд тусгай зөвшөөрлийг 3 сар хүртэл хугацаагаар түдгэлзүүлж болно.

4.3. Тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн нөхцөл арилсан тохиолдолд тусгай зөвшөөрлийг сэргээнэ.

4.4. Тусгай зөвшөөрлийг хуульд заасан үндэслэлээр чөлөөт бүсийн Захирагч хүчингүй болгоно.

4.5. Дараах тохиолдлыг тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг зөрчсөн гэж үзнэ:

4.5.1. Мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлтээр үйл ажиллагааг зогсоосон улсын байцаагчийн акт гарсан;

4.5.2. Тусгай зөвшөөрөл авсанаас хойш 6 сарын хугацаанд үйл ажиллагаа явуулаагүй;

4.5.3. Мэргэжлийн аттестатчилалын шалгалтад хангалтгүй дүн үзүүлсэн.

Тав. Журам зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлага

5.1. Энэ журам болон тусгай зөвшөөрөл олгох тухай холбогдох хууль тогтоомж зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

2.4 Энэ журмын 2.2-т заасан шаардлагыг хангасан хуулийн этгээд нь дараах бичиг баримтыг бүрдүүлнэ:

2.4.1.Өргөдөл /эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл, ажилласан хугацаа зэргийг тодорхой дурдах/;

2.4.2.Чөлөөт бүсийн бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар;

2.4.3.Худалдаа, үйлчилгээний цэгийн гадна, дотно тохижилтыг харуулсан фото зураг;

2.4.4.мэргэжлийн хяналтын газрын улсын байцаагчийн дүгнэлт /Худалдаа, үйлчилгээний газрын стандарт хангалтын талаар/;

2.4.5.Улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт.

Гурав. Тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэр

3.1.Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ журмын 2.2-т заасан шаардлагыг хангасан гэж үзвэл 2.4-т заасан бичиг баримтыг бүрдүүлэн чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд ирүүлнэ.

3.2.Захирагчийн ажлын алба нь материалыг хүлээн авснаас хойш 14 хоногийн дотор хянан үзэж Захирагчийн ажлын албатай байгуулсан хөрөнгө оруулалтын гэрээнд заасан үйл ажиллагааны чиглэл, худалдаа үйлчилгээний цэгийн байршил зэргийг харгалзан тусгай зөвшөөрөл хүсэгчийн материалыг Захирагчийн ажлын албаны дэмжсэн саналын хамт чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна.

3.3.Чөлөөт бүсийн Захирагч нь энэ журмын 3.2-т заасан хугацааны дотор дараах шийдвэрийн аль нэгийг бичгээр гаргана:

3.3.1.Тусгай зөвшөөрөл олгох тухай захирамж гаргах;

3.3.2.Тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзаж, өргөдлийг буцаах.

3.3.Тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзсан бол татгалзсан үндэслэлийг заасан байна.

3.4.Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэр гаргуулах, шийдвэрийг үндэслэн гэрчилгээ олгох ажлыг энэ журмын 3.2-т заасан хугацаанд хариуцан гүйцэтгэнэ.

3.5.Тусгай зөвшөөрлийг 2 жилийн хугацаатай олгоно. Хугацааг сунгах тохиолдолд анх олгосон хугацаагаар сунгана.

3.6.Тусгай зөвшөөрөл олгох шийдвэрт худалдаа, үйлчилгээний газрын ажиллах цагийн хуваарийг заасан байна.

**Дөрөв. Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгах,
хүчингүй болгох**

4.1. Аж ахуйн нэгж нь тусгай зөвшөөрлийн хугацаа дуусах өдрөөс 14 хоногийн өмнө хугацаа сунгуулах тухай хүсэлтээ энэхүү журамд заасан тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг биелүүлж ажилласан тухай тайлангийн хамт тухайн чөлөөт бүсийн Захирагчийн ажлын албанд ирүүлнэ.

4.2. Захирагчийн ажлын алба нь тусгай зөвшөөрөлд тавигдах шаардлагыг хэрхэн биелүүлж ажилласан талаар дүгнэж, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох байгууллагаас дүгнэлт гаргуулсны үндсэн дээр тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах талаарх хүсэлтийг чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна.

4.3. Чөлөөт бүсийн Захирагч нь энэ журмын 4.1-т заасан хугацааны дотор тусгай зөвшөөрлийг сунгах эсэх асуудлаар шийдвэр гаргана.

4.4. Тусгай зөвшөөрлийг хуульд заасан үндэслэлээр чөлөөт бүсийн Захирагч хүчингүй болгоно.

4.5. Тусгай зөвшөөрөл олгосноос өөр газарт худалдаа, үйлчилгээ эрхэлсэн, тусгай зөвшөөрөл олгосноос хойш үйл ажиллагаа явуулаагүй 1 жил өнгөрсөнийг тусгай зөвшөөрлийн шаардлагыг ноцтой зөрчсөн гэж үзнэ.

4.6. Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох саналыг энэ журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны аль нь ч гаргаж болно.

4.7. Тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлагыг зөрчиж, энэ журмаар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан нь тусгай зөвшөөрлийг сунгах, дахин олгохгүй байх үндэслэл болно.

4.8. Тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон бол иргэн, хуулийн этгээд нь хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу гомдлоо чөлөөт бүсийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад гаргана.

Тав. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих

5.1. Энэ журмын хэрэгжилтэд Захирагчийн ажлын алба, Цагдаагийн алба хяналт тавьж ажиллах ба холбогдох хууль тогтоомж, энэ журмаар тавигдсан шаардлагыг зөрчсөн мэдээллийг тухай бүр, журмын хэрэгжилтийн талаар мэдээг хагас, бүтэн жилээр гаргаж чөлөөт бүсийн Захирагчид танилцуулна.

5.2. Энэ журмын 5.1-т заасан байгууллага, эрх бүхий албан тушаалтан журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахдаа дангаар болон хяналтын комисстой хамтран хяналт шалгалтыг хийж болно.

5.3. Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь зөвшөөрөлтэй холбоотой гарсан зөрчлийг бүрэн хариуцна.

5.4. Энэ журмыг зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд холбогдох хууль тогтоомжид заасан хариуцлага ногдуулна.